

1. JOHDANTO

Suomen Kansallisoopperan- ja baletin Balettioppilaitos on Suomen Kansallisooppera ja -baletti säätiön ylläpitämä tanssialan oppilaitos, jossa annetaan taiteen laajaa perusopetusta sekä toisen asteen ammatillista peruskoulutusta. Oppilaitoksen ammatillinen peruskoulutus perustuu Opetusministeriön koulutuksen järjestämislupaan 174/530/2008.

Tanssialan ammatillisen perustutkinnon tutkintonimike on *tanssija*. Ammatillinen perustutkinto muodostuu *ammattillisista tutkinnon osista* (135 osaamispistettä), *yhteisistä tutkinnon osista* (35 osaamispistettä) ja *vapaasti valittavista tutkinnon osista* (10 osaamispistettä). Ammatilliset tutkinnon osissa 15 osaamispistettä voi olla vapaasti valittavia tutkinnon osia. Työssäoppiminen on 30 osaamispistettä. Ammatillisen perustutkinnon *laajuus on 180 osaamispistettä*.

Perustutkinto ja sen jokainen tutkinnon osa muodostavat osaamiskokonaisuuden. Vuoden aikana saavutettu osaaminen vastaa keskimäärin 60 osaamispistettä. Osaamispisteet on määritelty tutkinnon osittain. Pisteytys perustuu tutkinnon osaan sisältyvän osaamisen kattavuuteen, vaikeusasteeseen ja merkittävyyteen koko tutkinnossa. Tutkinnon osat on nimetty työelämän toimintakokonaisuuksien mukaan niin, että ne kuvaavat työn tekemistä. *Näyttötutkinnot* muodostuvat ammatillisista tutkinnon osista.

Tämä opetussuunnitelma pohjautuu Opetushallituksen vuonna 2014 hyväksymiin perusteisiin, ja se on hyväksytty Suomen Kansallisoopperan balettioppilaitoksen johtokunnassa 22.5.2015, sekä Suomen Kansallisoopperan säätiön hallituksessa toukokuussa 2015.

Balettioppilaitoksen järjestämä koulutus on järjestämisluvan mukaisesti *kulttuurialan koulutusta*. Ammatillisen perustutkinnon määritelmä, laki ammatillisesta peruskoulutuksesta 787/2014, 4§: *Ammatillisen perustutkinnon suorittaneilla on laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä osa-alueella*.

Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelija voi yksilöllisesti sisällyttää perustutkintoonsa enemmän ammatillisen tutkinnon osia, jos se on tarpeellista työelämän alakohtaisten tai paikallisten ammattitaitovaatimusten tai opiskelijan ammattitaidon syventämisen kannalta.

Balettioppilaitoksen oma *oppilaitoskohtainen opetussuunnitelma* noudattaa opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä periaatteita ja sääntöjä. Balettioppilaitoksen oman opetussuunnitelman tehtävä on määrittää ne keinot, joilla opinnoille tutkinnon perusteissa asetetut päämäärät saavutetaan. Tutkinnon perusteiden määrittämissä rajoissa oppilaitoksella on melko laaja vapaus suunnitella opintojen sisältöjä ja niiden toteuttamistapoja.

2. TANSSIALAN KUVAUS JA ARVOPERUSTA

Ammattialan kuvaus

Tanssitaide on viime vuosikymmenten aikana vakiinnuttanut asemansa osana suomalaista kulttuuria. Maassamme toimii useita valtionosuutta saavia tanssiryhmiä tai tuotantokeskuksia sekä lukuisia muita tanssiteoksia valmistavia ryhmiä, yhteenliittymiä ja koreografeja. Suomalaisista tanssijoista suurin osa työskentelee freelancereina. Tanssialan ammattilaisia työllistävät myös esimerkiksi teatteri, televisio, elokuva, viihdeteollisuus,

matkailu sekä mainos- ja sirkusala. Viime vuosina tanssitaiteilijat ovat työskennelleet perinteistä esityskontekstia laajemmilla työkentillä, kuten esimerkiksi sosiaali- ja terveysalalla sekä eri alojen työpaikoilla. Näkyvissä on myös tanssin eri lajien välisten raja-aitojen madaltuminen: eri tyylien fuusiot ja esimerkiksi katutanssin, kamppailulajien ja etnisten tanssien vaikutteet rikastuttavat ja monipuolistavat perinteisen länsimaisen tanssitaiteen kirjoa.

Perinteisesti tanssijan työ on käsittänyt tanssiteoksen harjoitteluun ja esittämiseen liittyviä prosesseja, jotka sinänsä voivat olla hyvin vaihtelevia ja monipuolisia. Kehitys on kulkenut suuntaan, jossa tanssijalta usein edellytetään monipuolisten tanssiteknisten valmiuksien lisäksi muita ilmaisu taitoja, kuten näyttelijäntyön keinojen hallintaa sekä esimerkiksi laulutaitoa. Samaan aikaan työnkuva on kehittymässä yhä virtuoosisempaan suuntaan: monet koreografit käyttävät teoksissaan erittäin vaativaa teknistä osaamista edellyttävää liikekieltä, akrobatiaa ja parityöskentelyä.

Liikeilmaisuun perustuvana taidelajina tanssi on luontevasti kansainvälistä ja kielelliset kulttuurirajat ylittävää. Kansainvälistyminen näkyy tanssin kentällä: yhä useampi tanssitaiteilija on hankkinut ainakin osan koulutuksestaan ulkomailta tai työskennellyt ulkomailla, suomalaista tanssia nähdään maan rajojen ulkopuolella ja Suomeen tuodaan ulkomaisten ryhmien esityksiä. Kulttuurivaihdon myötä on todennäköistä, että tanssin kansainvälisyys lisääntyy entisestään. Mikäli tanssijalla on valmius työskennellä monikulttuurisissa ja kansainvälisissä työskentelyoloissa, hänen työkenttensä ja -mahdollisuutensa avartuvat merkittävästi.

Tanssin ammattilaisten määrä Suomessa on viimeisten kymmenen vuoden aikana kasvanut tuntuvasti. Koska suomalaisista tanssijoista suurin osa työskentelee freelancereina ja heidän työsuhteensa ovat usein lyhyitä ja osa-aikaisia, niin tanssijalta edellytetään kykyä sietää epävarmuutta, kykyä uusiutua ja markkinoida osaamistaan sekä hyödyntää ammattitaitoaan erilaisissa työympäristöissä. Tanssialalla tuotantoihin liittyvä osaaminen ja yrittäjävalmiudet ovat tanssijan arvokasta, työllistymistä edistävää pääomaa. Tanssialalla arvostetaan omatoimisuutta, yhteistyökykyä, suvaitsevaisuutta ja joustavuutta, jotka ovat myös omaehtoisen yrittäjyyden keskeisiä tunnusmerkkejä.

Ammattialan arvoperusta

Tanssialan koulutuksen perusta on kokonaisvaltainen käsitys ihmisestä. Sen arvopäämäärä on yksilön arvostaminen esteettisten elämysten kokijana, luojana ja välittäjänä. Maassamme toimii lukuisia tanssialan oppilaitoksia, jotka on suunnattu pääasiassa lapsille ja nuorille ja jotka järjestävät taiteen perusopetusta. Tanssialan ammattiin opiskelijat voivat hakeutua esimerkiksi tanssialan perustutkinnon kautta. Tutkinto antaa hyvät edellytykset ammatilliseen kasvuun ja jatkuvaan kehittymiseen työssä, elinikäiseen oppimiseen sekä jatko-opintoihin joko tanssin parissa tai muilla aloilla. Tanssialan jatko-opintoja voi suorittaa esimerkiksi syventämällä tanssijan työn opintoja Teatterikorkeakoulussa tai opiskelemalla tanssinopettajaksi ammattikorkeakoulussa. Kaikilla koulutusasteilla opinnot tähtäävät yksilön persoonallisuuden, luovuuden ja ilmaisun sekä taitojen ja yhteistyökyvyn kehittämiseen.

Tanssitaide edistää monilla tavoin sekä yksilöiden että yhteisöjen henkistä hyvinvointia tarjoamalla osallistujille keinoja itseilmaisuun ja itseymmärrykseen sekä katsojille mahdollisuuksia monenlaisiin kokemuksiin ja elämyksiin. Yhteisöille tanssi on osa luovaa, sosiaalista ja kulttuurista rikkautta. Tanssi tarjoaa myös mahdollisuuden liiketoiminnan harjoittamiseen. Tanssialan toimijat pyrkivät edistämään tarkoituksenmukaisen ja

laadukkaan kulttuurin kehitystä, ja alan ammattietiikkaan kuuluu tanssitaiteen merkityksen ja tehtävän ymmärtäminen yhteiskunnassa sekä kulttuurissa.

Tanssialalla arvostetaan ihmisen kokonaisvaltaista kehitystä, luovuutta ja yksilöllisyyttä. Lisäksi tanssialan arvoja ovat päämäärätietoisuus, sitoutuminen ja vastuullisuus, johon kuuluu taito kantaa vastuuta oman kehon fyysisestä ja psyykkisestä hyvinvoinnista, työryhmästä sekä omasta työstä ja sen jäljestä. Alan arvoihin kuuluu myös jatkuva kehittyminen työssä.

Perustutkinnon tavoitteet

Tanssialan perustutkinnon suorittaneella tanssijalla on laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet ammattialansa eri tehtäviin sekä jatko-opintoihin. Lisäksi hän on erikoistunut yhteen tanssilajiin siten, että hän voi sijoittua työelämään, suoriutua ammattialansa tehtävistä myös muuttuvissa oloissa sekä edelleen kehittää ammattitaitoaan. Tanssialan perustutkinnon suorittaneella on monipuolinen tanssijan ammattitaito. Hän kykenee harjoittelemaan ja esittämään vähintään yhden tanssitekniikan osaamista edellyttäviä teoksia, ja hänellä on perusvalmiudet myös muiden tanssitekniikoiden ja erilaisten esittämisen tyylien hallintaan. Hän pystyy soveltamaan osaamistaan myös itselleen ennestään vieraisiin tanssin lajeihin ja tyyliin.

Tanssialan perustutkinnon suorittanut tanssija kykenee itsenäisesti harjoittelemaan, ylläpitämään ja kehittämään ammattitaitoaan. Hänellä on tietoa ja käytännön kokemusta kehonhuollosta sekä erilaisista keinoista soveltaa kehonhuoltoa oman osaamisensa kehittämiseen ja työkykynsä ylläpitämiseen. Hän tuntee myös tanssijan ammattiin liittyvät psyykkiset haasteet, osaa vastata niihin ja tunnistaa omat voimavaransa.

Tanssiteknisten ja ilmaisun valmiuksien lisäksi tanssija tarvitsee työssään yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja sekä kykyä toimia itsenäisesti, luovasti ja rakentavasti erilaisissa taiteellisissa ja käytännön ongelmatilanteissa. Tanssija pystyy toimimaan eri alojen ammattilaisista koostuvissa monikulttuurisissa ja kansainvälisissä työryhmissä. Hän on yhteistyökykyinen, joustava, luotettava ja oma-aloitteinen. Hän osaa ottaa vastaan palautetta ja muuttaa toimintaansa saamansa palautteen perusteella. Hän osaa tuoda esiin omat näkemyksensä ja pystyy sopeuttamaan persoonallisen ilmaisunsa kulloinkin työstettävänä olevan teoksen maailmaan ja koreografin tai harjoittajan näkemykseen.

Tanssialan perustutkinnon suorittanut osaa käyttää teknistä ja ilmaisuosaamistaan oman liikkeen tuottamiseen, persoonallisen liikekielen kehittämiseen ja omien liikesommitelmien luomiseen. Hän hallitsee ja osaa soveltaa työssään tanssillisen ilmaisun lisäksi myös muita ilmaisun keinoja. Tanssialan perustutkinnon suorittaneella on taitoa ja tietoa kehittää itseään esiintyjänä, ja hän ymmärtää oman vastuunsa taiteilijaksi kasvamisessa.

Tanssija osaa hahmottaa tanssin erilaisia ilmenemismuotoja ja kehitystä. Hän tuntee länsimaisen tanssin historiaa ja ymmärtää sen kulttuurihistoriallisia ja yhteiskunnallisia yhteyksiä. Hän havaitsee ja osaa nimetä tanssiteoksen eri osatekijöitä ja pohtia niiden välisiä suhteita. Hän on kiinnostunut tanssista laajemmin taiteellisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä ja osaa tarvittaessa etsiä lisää tietoa. Tanssialan perustutkinnon suorittaneella on perustiedot musiikista. Hän tunnistaa musiikin eri tyyliä, ja hänellä on sekä tietoa että kokemusta musiikin ja liikkeen yhdistämisestä.

Tanssialan perustutkinnon suorittaneella on käsitys tanssin työ- ja tuotantoprosesseista ja tanssijan tehtävistä niissä. Hän kykenee arvioimaan omia vahvuuksiaan ja osaa suuntautua työhön, johon hänellä on parhaat mahdollisuudet. Hän kykenee selkeään ja ymmärrettävään

suulliseen ja kirjalliseen ilmaisuun, osaa käyttää tietotekniikkaa ja pystyy toimimaan myös toisella kotimaisella tai yhdellä vieraalla kielellä.

Lisäksi ammatillisen peruskoulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia yrittäjyyteen. Koulutuksen tavoitteena on myös tukea opiskelijoiden kehitystä hyväksi ja tasapainoisiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintovalmiuksien, ammatillisen kehittymisen, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. (L630/1998, 5 § (muutos 787/2014)).

2.1 Balettioppilaitoksen toiminta-ajatus ja arvot

Balettioppilaitoksen oma arvoperusta rakentuu tanssialalla yleisesti arvostettavien seikkojen lisäksi Suomen Kansallisooppera ja -baletti omiin arvoihin. Oppilaitoksen toiminta-ajatus perustuu oman koulutustehtävän, tanssialan työ- ja ammattieettisten kysymysten sekä arvojen pohdinnalle. Arvojen konkreettinen soveltaminen omaan työhön antaa keinoja laadun parantamiseen oppilaitoksen toiminnan kaikilla osa-alueilla.

2.1.1 Toiminta-ajatus

Suomen Kansallisooppera ja -baletin balettioppilaitos on valtakunnallinen klassisen baletin opetukseen erikoistunut oppilaitos, joka antaa korkeatasoista ja monipuolista tanssitaiteilijan ammattiin tähtäävää koulutusta niin Suomen Kansallisbaletin kuin muun suomalaisen ja kansainvälisen tanssitaiteen tarpeisiin.

Suomen Kansallisooppera ja -baletin balettioppilaitos on osa Suomen koulutusjärjestelmää, ja sen opetus on julkista ja avointa.

2.1.2 Perusarvot

Korkea taiteellinen laatu

Suomen Kansallisooppera ja baletin balettioppilaitos on maamme johtava klassisen baletin oppilaitos, jolla on erityistehtävä tanssikoulutuksen kentällä maassamme. Ainoana balettiin keskittyneenä oppilaitoksena Suomessa se samanaikaisesti sekä pitää yllä, jatkaa että edelleen kehittää suomalaisen baletin perinnettä. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi oppilaitos on tietoinen niin pedagogiikan kuin muunkin yhteiskuntaelämän kehityksestä sekä erilaisten muutosten vaikutuksesta baletin tekniikkaan, ilmaisuun ja opettamiseen. Kansainvälisten yhteyksien ylläpito edesauttaa myös kansallisen perinteemme kehittämistä ja arviointia.

Alkuopetuksesta lähtien taiteen perusopetuksen tavoitteena on syventää lapsen ja nuoren kiinnostusta tanssiin sekä saattaa hänet tanssitaiteen ja erityisesti baletin piiriin niin, että oppilas on innostunut ja kykenevä pyrkimään ammattiopintoihin ja sitä kautta tanssijan ammattiin. *Ammattikoulutuksen tavoitteena on kouluttaa tanssitaiteilijoita niin Suomen Kansallisbaletin kuin muun suomalaisen ja kansainvälisen tanssitaiteen tarpeisiin.*

Korkea taiteellinen laatu edellyttää Balettioppilaitoksessa henkilökunnan ajan tasalla olevaa ammattitaitoa omalla työnsarallaan sekä opetus- ja muun toiminnan säännöllistä arviointia ja kehittämistyötä.

Yhteistyö

Balettioppilaitoksen ylläpitäjä on *Suomen Kansallisooppera ja -baletti säätiö*. Oppilaitoksen ulkopuolisista sidosryhmistä tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat Suomen Kansallisbaletti, muu tanssin kenttä, opetusviranomaiset, tanssin perusopetuksen ja ammattikoulutuksen toimijat sekä oppilaiden vanhemmat ja huoltajat. Oppilaitoksella voi olla yhteistyötä myös muiden tahojen kuten esim. yritys-elämän kanssa.

Oppilaitoksen henkilökunta noudattaa yhteisesti sovittuja toiminnan pelisääntöjä ja opetussuunnitelmaa, jotka tukevat opiskelijoiden taiteellista kehittymistä sekä ylläpitävät yhdessä tekemisen ilmapiiriä oppilaitoksessa. Opiskelijan kasvu tanssijaksi on vuosien tulos, johon vaikuttavat monet eri henkilöt.

Oppilaitos pyrkii toiminnallaan kasvattamaan opiskelijoita yhteistyöhön ja taiteidenvälisyyteen, sillä näyttämöteos on aina eri alojen ammattilaisten osaamisen summa.

Vastuullisuus

Henkilökunta toimii vastuullisesti voimassaolevan opetussuunnitelman tavoitteiden ja arvojen mukaisesti. Vastuullisen työilmapiirin näkökulmana on ”miten onnistumme paremmin yhdessä”.

Opiskelijan ja oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluvan työntekijän työn laatua ja toimintatapoja käsitellään rakentavasti. Avoimuus on turvallisuutta tuoda esiin yhteisissä tilanteissa itseä koskettavia asioita sekä luottamusta aiheiden asialliseen käsittelyyn.

Vastuullisuus Balettioppilaitoksessa toteutuu myös opiskelijalähtöisenä toiminnan suunnitteluna, johon sisältyy vastuu sekä opiskelijoiden taiteellisesta kehityksestä että heidän henkisestä ja fyysisestä hyvinvoinnistaan oppilaitoksen sisällä.

Käytämme oppilaitoksen resursseja vastuullisesti. Jokainen työntekijä on omalta osaltaan vastuussa *hyvän työilmapiirin ylläpitämisestä*. Jokainen tuntee vastuunsa oppilaitoksen tilojen järjestyksestä, turvallisuudesta ja siisteydestä.

3. ELINIKÄISEN OPPIMISEN AVAINTAIDOT

Elinikäisen oppimisen avaintaidot sisältyvät ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksiin ja yhteisten tutkinnon osien osaamistavoitteisiin sekä niiden arviointikriteereihin. Avaintaitojen tavoitteena on tukea sellaisen osaamisen kehittymistä, jota tarvitaan jatkuvassa oppimisessa, työelämän tilanteissa selviytymisessä ja tulevaisuuden uusissa haasteissa.

Elinikäisen oppimisen avaintaitojen kuvaus:

Oppiminen ja ongelmanratkaisu

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja suunnittelee toimintaansa sekä kehittää itseään ja työtään. Hän arvioi omaa osaamistaan. Hän ratkaisee työssään ongelmia sekä tekee valintoja ja päätöksiä. Hän toimii työssään joustavasti, innovatiivisesti ja uutta luovasti. Hän hankkii tietoa, jäsentää, arvioi ja soveltaa sitä.

Vuorovaikutus ja yhteistyö

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja toimii tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ilmaisee erilaisia näkökantoja selkeästi, rakentavasti ja

luottamusta herättäen. Hän toimii yhteistyökykyisesti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä sekä kohtelee erilaisia ihmisiä tasavertaisesti. Hän noudattaa yleisesti hyväksytyjä käyttäytymissääntöjä ja toimintatapoja. Hän hyödyntää saamaansa palautetta toiminnassaan.

Ammattietiikka

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja toimii työssään ammatin arvoperustan mukaisesti. Hän sitoutuu työhönsä ja toimii vastuullisesti noudattaen tehtyjä sopimuksia ja ammattiinsa kuuluvaa etiikkaa.

Terveys, turvallisuus ja toimintakyky

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja toimii turvallisesti ja vastuullisesti työ- ja vapaa-aikana sekä liikenteessä ja ylläpitää terveellisiä elintapoja sekä toiminta- ja työkykyään. Hän työskentelee ergonomisesti ja hyödyntää alallaan tarvittavan terveystieteiden sekä ehkäisee työhön ja työympäristöön liittyviä vaaroja ja terveyshaittoja.

Aloitekyky ja yrittäjyys

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja edistää toiminnallaan tavoitteiden saavuttamista. Hän toimii aloitteellisesti ja asiakaslähtöisesti työntekijänä ja/tai yrittäjänä. Hän suunnittelee toimintaansa ja työskentelee tavoitteiden saavuttamiseksi. Hän toimii taloudellisesti ja tuloksellisesti ja johtaa itseään. Hän mitoittaa oman työnsä tavoitteiden mukaan.

Kestävä kehitys

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja toimii ammatin kestävän kehityksen ekologisten, taloudellisten, sosiaalisten sekä kulttuuristen periaatteiden mukaisesti. Hän noudattaa alan työtehtävissä keskeisiä kestävän kehityksen säädöksiä, määräyksiä ja sopimuksia.

Estetiikka

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja ottaa toiminnassaan huomioon oman alansa esteettiset tekijät. Hän edistää tai ylläpitää työympäristönsä viihtyisyyttä ja muuta esteettisyyttä.

Viestintä ja mediaosaaminen

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja viestii monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti tilanteeseen sopivalla tavalla hyödyntäen kielitaitoaan. Hän havainnoi, tulkitsee sekä arvioi kriittisesti erilaisia mediatuotteita, käyttää mediaa ja viestintäteknologiaa sekä tuottaa media-aineistoja.

Matematiikka ja luonnontieteet

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja käyttää peruslaskutoimituksia työssä vaadittavien ja arkipäivän laskutehtävien ratkaisemisessa. Hän käyttää esim. kaavoja, kuvaajia, kuvioita ja tilastoja ammattitehtävien ja -ongelmien ratkaisemisessa ja hän soveltaa fysiikan ja kemian lainalaisuuksiin perustuvia menetelmiä ja toimintatapoja työssään.

Teknologia ja tietotekniikka

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja hyödyntää ammatissa käytettäviä teknologioita monipuolisesti. Hän ottaa työssään huomioon tekniikan hyödyt, rajoitukset ja riskit. Hän käyttää tietotekniikkaa monipuolisesti ammatissaan ja kansalaisena.

Aktiivinen kansalaisuus ja eri kulttuurit

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja käyttää hyödykseen tietoa yhteiskunnan perusrakenteista ja toimintavoista sekä osallistuu rakentavalla tavalla yhteisön toimintaan ja päätöksentekoon. Hän toimii oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti sekä työssä että arkielämässä. Hän pyrkii aktiivisella toiminnalla vaikuttamaan epäkohtien poistamiseen. Hän noudattaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakeja. Hän toimii asiallisesti ja työelämän vaatimusten mukaisesti eri kulttuuritaustan omaavien ihmisten kanssa kotimaassa ja kansainvälisissä toiminnoissa.

4. HENKILÖKOHTAINEN OPISKELUSUUNNITELMA, OPINTO-OHJAUS JA MUUT OPINTOJA OHJAAVAT OHJEISTUKSET

Jokaisen opiskelijan kanssa laaditaan opintojen alussa henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jota tarkistetaan ja täydennetään opintojen edetessä. Balettioppilaitoksen erityinen osaamisalue on klassinen baletti, ja oppilaitoksen tarjoamat opinnot on rakennettu balettitanssijan työtä ajatellen. Valinnaiset opintojen osat koostuvat balettitanssijalle olennaisista tiedoista ja taidoista, ja ammattitaidon saavuttaminen kolmessa vuodessa edellyttää opintojen keskittämistä nimenomaan klassiseen balettiin.

Monistakin eri syistä johtuen saattaa kuitenkin käydä niin, että opiskelija opintojensa aikana päättää painottaa opintojansa johonkin muuhun tanssin lajiin. Useimmiten nämä syyt ovat joko taiteellisia tai opiskelijan fyysisiin ominaisuuksiin liittyviä asioita. Saattaa myös olla, että opiskelija haluaa käyttää valinnaisia opintojaan yleissivistävien lukioaineiden opiskeluun. Tällaiset valinnat ovat opiskelijalle mahdollisia *henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman* kautta. Mikäli opiskelija kuitenkin tähtää nimenomaan balettitanssijan ammattiin, on valinnaisuutta toteutettava vastuullisesti niin, ettei ammattiosaaminen vaarannu. Tätä arvioitaessa opiskelijalla on opintoja suunnitellessaan apunaan oppilaitoksen henkilö- ja opettajakunta.

Niille opiskelijoille, jotka haluavat painottaa opinnoissaan muita tanssilajeja tai esimerkiksi musiikin instrumenttiopintoja, pyritään löytämään korvaavat opinnot muista oppilaitoksista, korkeakouluista tai työelämäyhteyksien kautta. Näillä keinoin on mahdollista rakentaa opiskelijalle yksilöllisiä, joustavia opintopolkuja ja mahdollistaa omien tavoitteiden, taitojen ja edellytysten mukainen koulutus.

Balettioppilaitoksessa *opinto-ohjaus* tapahtuu yhteistyössä oppilaitoksen rehtorin ja opetushenkilökunnan kanssa monipuolisesti. Opetussuunnitelman mukaisista opinnoista ja niiden ajoittumisesta kerrotaan tarkemmin opintojen järjestämissuunnitelmassa. Oppilaitoksella on lisäksi ohjekokoelma, joka sisältää mm. opiskelijahuoltosuunnitelman, tasa-arvosuunnitelman, opinto-ohjaussuunnitelman sekä turvallisuussuunnitelman. *Kodin ja koulun yhteistyö* opiskelijoiden kotien kanssa tapahtuu monin eri tavoin, esim. Wilma-tiedottein, huoltajien infoilloissa ja muissa yhteisissä tapahtumissa. Wilma-tiedottein kerrotaan mm. ammatillisen oppilaitoksen säännöt ja opiskeluturvallisuuteen liittyvät asiat. Huoltajat voivat olla mukana eri työryhmissä, esim. opiskeluhuoltoryhmä. Vanhempien yhdistys Barré toimii myös linkkinä oppilaiden vanhempien ja koulun välillä.

Mahdollinen ammatillinen erityisopetus ja maahanmuuttajien opetus toteutetaan opetussuunnitelman perusteita noudattaen.

5. TYÖSSÄOPPIMINEN

Opetussuunnitelman perusteissa (2014) edellytetään, että ammatilliseen tutkintoon sisältyy vähintään 30 osaamispisteiden verran työssäoppimista. Työssäoppiminen on koulutuksen järjestämisuoto, jossa osa tutkinnon tavoitteista opitaan aidossa työympäristössä työtä tehden.

Balettioppilaitoksessa työssäoppimisessa korostuvat seuraavat opintojen tavoitteet:

- Opiskelija osallistuu taiteelliseen työhön luovana ja omaa taitelijuuttaan rohkeasti hyödyntävänä ja riittävät tanssitekniset valmiudet omaavana ammattilaisena.

- Opiskelija tunnistaa esiintymistilanteeseen liittyvät taiteelliset ja käytännölliset haasteet ja osaa vastata niihin.
- Opiskelija osaa toimia taiteellisen työyhteisön jäsenenä yhteistyössä työyhteisön muiden jäsenten kanssa (mm. koreografi, ohjaaja, tanssijat, näyttelijät, tekninen henkilökunta).

Näihin tavoitteisiin kiteytyy työelämän edellyttämä tanssijan ammattitaito, ja niihin tähtääviä valmiuksia opiskelija harjoittelee sekä oppilaitoksen järjestämässä opetuksessa että työssäoppimisjaksoillaan. Ammattimaisen esiintyvän ryhmän jäsenenä toimimista on luonnollisesti selkeintä harjoitella toimimalla tanssijana tällaisessa ryhmässä, mutta esimerkiksi esiintymistilanteisiin voi harjaantua myös oppilaitoksen omien produktioiden ja esitysten yhteydessä. Omat produktiot tarjoavat opiskelijalle myös erinomaisia mahdollisuuksia etsiä omaa taiteilijuuttaan ja kokeilla teknisten taitojensa kantavuutta.

Erityisesti klassisen baletin työssäoppimista ajateltaessa on syytä huomioida, että tällä hetkellä *Suomen Kansallisbaletti on maan ainoa klassista repertoaaria esittävä ammattiryhmä* ja näin ollen ainoa työssäoppimispaikka, jossa opiskelija voi kyseistä ohjelmistoa harjoitella. Koska Kansallisbaletti on kansainvälistä arvostusta nauttiva korkeatasoinen ammattiteatteri, sen kynnys hyväksyä opiskelijoita tanssillisiin tehtäviin on korkea. Lisäksi kulloinkin ohjelmistossa olevista teoksista riippuu, millaisia tehtäviä opiskelijoille on työssäoppimispaikoiksi tarjolla ja kuinka paljon niitä on.

Näistä syistä Balettioppilaitos järjestää osan työssäoppimisesta oppilaitoksen omilla produktioissa. Tällä tavoin voidaan taata, että kaikki opiskelijat saavat riittävästi kokemusta nimenomaan klassisen repertoarin esittämisestä yleisön edessä, siis mahdollisimman todennukaisessa tilanteessa. Omien produktioiden avulla voidaan myös varmistaa, että opiskelijat saavat näyttämökokemusta sellaisista tanssillisista tehtävistä, joita he ammattiryhmässä pääsevät tekemään vasta vuosien ammattikokemuksen jälkeen.

Silloin kun työssäoppiminen tapahtuu oman oppilaitoksen produktioiden yhteydessä, olosuhteet pyritään järjestämään työelämää vastaaviksi. Koreografeina ja harjoittajina käytetään oppilaitoksen ulkopuolisia alan ammattilaisia, ja esiintymistilanne on aito.

Työssäoppimisjaksojen aikana noudatetaan voimassaolevia työturvallisuussäännöksiä, opetussuunnitelman perusteiden työturvallisuutta koskevia määräyksiä sekä kunkin työpaikan omia työturvallisuussäännöksiä.

6. ARVIOINTI

6.1 Arvioinnin tehtävät ja tavoitteet

Tanssiin liittyvää taitoa ja osaamista on usein vaikea kuvailla sanoin. Tanssia opiskeleva nuori tarvitsee kuitenkin opinnoissaan välineitä opittavien asioiden ymmärtämiseen ja havainnollistamiseen, ja tämä asettaa tanssialan pedagogiselle henkilökunnalle haasteellisen tehtävän: Määrittelyjä pakeneva taide ja taiteilijuus on pystyttävä purkamaan sellaiselle kielelle, että opiskelija pystyy ymmärtämään opiskelemiensa asioiden sisällöt ja tavoitteet. Opetussuunnitelma pyrkii avaamaan ja analysoimaan tanssijan tietojen ja taitojen muodostamaa kokonaisuutta niin, että opiskelijalla on mahdollisuus nähdä ne palaset, joista osaaminen ja sitä kautta taiteilijuus tanssialalla muodostuu.

Tanssialalla tanssijan työpaikkoja haetaan ja saadaan ennen kaikkea koetanssitilanteiden kautta. Useimmiten tanssija hakee joko avoimena olevaa paikkaa toimittamalla työnantajalle hakuilmoituksessa pyydytetyt dokumentit (cv, todistukset jne.) tai ilmoittaa oma-aloitteisesti olemassaolostaan kiinnostaville koreografeille tai tanssiryhmille. Yleensä työstä kiinnostuneille järjestetään koetanssi, jonka perusteella valitaan ryhmään tai teokseen sopiva tanssija. Todistusten merkitys työnhaussa rajoittuu näin ollen yleensä prosessin ensimmäiseen vaiheeseen, ja varsinaiset päätökset tehdään koetanssin perusteella. Tutkintoon johtavan koulutuksen yleistyessä on odotettavissa, että myös tutkintotodistuksella ja sen arvosanoilla tulevaisuudessa tulee olemaan nykyistä suurempi merkitys.

Vaikka tutkintotodistuksen arvosanat eivät edellä kuvatulla tavalla useinkaan ole erityisen merkittäviä työnantajalle, arvioinnin merkitys opiskelijalle hänen omana työvälineenään ja oppimisen edistäjänä on erittäin suuri. Onnistunut *arviointiprosessi* tukee opiskelijan myönteisen minäkuvan kehittymistä ja kasvua ammattiin ja auttaa häntä kehittämään itsearviointitaitoaan ja oppimistapojaan.

6.2 Arvioinnin toteuttaminen

Arvioinnin tavoitteena on tukea opiskelijan oppimista ja kasvua sekä vahvistaa myönteistä minäkuvaa ja motivaatiota. Balettioppilaitoksessa opiskelija saa palautetta oppimisestaan sekä oppimisprosessin aikana että opintojen osien päättyessä. Opiskelija ja opettaja/-t kartoittavat lähtötilanteen yhdessä, käyvät läpi opetussuunnitelman määrittelemät tavoitteet ja keskustelevat opiskelijan omista tavoitteista. Nämä keskustelut ovat pohjana sille ohjaukselle, palautteelle ja arvioinnille, jota opettaja opintojen aikana opiskelijalle antaa. Tavoitteena on, että opiskelija tietää, mitä häneltä ammatti-ihmisenä odotetaan, ja että hän saa välitöntä, rehellistä ja yksityiskohtaista palautetta edistymisestään. Opiskelijan osaamista verrataan opetussuunnitelman mukaisiin tavoitteisiin ja kriteereihin, joita sovelletaan jokaisen opiskelijan osalta yhdenmukaisesti. Hänen osaamistaan ei siis verrata toisten opiskelijoiden osaamiseen, vaan *opetussuunnitelman arviointikriteereihin*. Näin ollen esimerkiksi opiskelijoiden erilaiset taustat ja esimerkiksi ikä saattavat vaikuttaa opintojen järjestelyihin, mutta eivät arviointiin.

Tutkintotodistukseen merkittävät arvosanat annetaan Balettioppilaitoksessa *arviointikeskusteluiden* avulla. Rehtorin kokoamassa arviointitiimissä on vähintään kaksi jäsentä. Arvioinnissa otetaan huomioon näytöstä saatu arvosana, opintojaksojen arvosanat ja opiskelijan opintojen päättyessä saavuttama osaamisen taso. Tutkintotodistukseen tuleva arvosana ei muodostu matemaattisesti keskiarvoja laskemalla, vaan *arviointikeskustelun* tuloksena opiskelijan opintojen loppuvaiheessa osoittamaa osaamista painottamalla. Arviointikriteerit on määritelty osaamisen arvioinnin kolmelle tasolle: tyydyttävä T1, hyvä H2 ja kiitettävä K3.

Mikäli opiskelija on tyytymätön saamaansa arvosanaan, hän voi suullisesti tai kirjallisesti 14 päivän kuluessa pyytää arvosanaan oikaisua arvioinnin tehneeltä opettajalta tai rehtorilta. Mikäli hän on edelleen tyytymätön näin saamaansa päätökseen, hän voi kirjallisesti hakea oikaisua ammattiosaamisen näyttöjä valvovalta toimielimeltä 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista. Toimielin voi, jos päätös on ilmeisen virheellinen, velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin.

6.3 Ammattiosaamisen näytöt

Ammatillisissa perustutkinnoissa on määritelty ammattitaidon osoittamistavat. Osaamisen osoittaminen todennetaan *ammattiosaamisen näytöissä*. Näytössä opiskelija osoittaa käytännön työtehtäviä tekemällä, miten hyvin hän on saavuttanut työelämän edellyttämän

ammattitaidon. Näyttö annetaan *jokaisesta opintojen osasta*, ja opiskelija saa tutkintotodistuksensa osana näyttötodistuksen, johon näytöistä saadut arvosanat on kerätty. Näytöstä saatu arvosana vaikuttaa myös päättötodistuksen arvosanaan.

Balettioppilaitoksella on koulutuksen järjestäjän asettama toimielin, joka hyväksyy näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelmat, valvoo näyttötoimintaa, määrää näyttöjen arvioijat ja käsittelee oikaisuvaatimukset. Näyttöjä voidaan suorittaa 1., 2. ja 3.vuoden opintojen aikana. Toimielimen puheenjohtaja allekirjoittaa näyttötodistukset.

6.4 Arvioinnin kohteet, arviointikriteerit ja arvosanat

Opetushallituksen hyväksymissä opetussuunnitelman perusteissa on määritelty arvioinnin kohteet, ja Balettioppilaitoksen opetussuunnitelmassa on edelleen täsmennetty niitä. Arviointikriteerit ja kulloinkin käytettävät arviointimenetelmät on Balettioppilaitoksen opetussuunnitelmassa kirjattu jokaisen opintojen osan yhteyteen. Arviointikriteerit on määritelty osaamisen arvioinnin kolmelle tasolle: tyydyttävä T1, hyvä H2, kiitettävä K3.

6.5 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Balettioppilaitoksen opiskelijalla on oikeus saada muualla suoritettuja opintoja ja aiemmin hankittua osaamista *tunnustetuksi* osana tutkintoaan. Näiden tulee olla tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään Balettioppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisia. Tunnustettavat opinnot voivat olla esimerkiksi muussa toisen asteen oppilaitoksessa tai korkea-asteella suoritettut opinnot tai ulkomailla suoritettut opinnot. Tunnustettava osaaminen voi olla esimerkiksi työkokemuksen kautta saatua. Koska Balettioppilaitoksen ammatilliseen koulutukseen hyväksytyiltä opiskelijoilta edellytetään jo valintakoevaiheessa määrätietoisena harrastamisen kautta hankittuja tanssillisia valmiuksia, ei ammatillisen koulutuksen opinnoiksi voida pääsääntöisesti hyväksyä tanssin perusopetustason opintoja. Muita taiteen perusopetuksen opintoja voidaan lukea hyväksi, *mikäli opintojen tavoitteet ja sisällöt vastaavat opetussuunnitelmaa* (esim. musiikin opinnot).

Opiskelijan tulee erikseen hakea osaamisen tunnustamista ennen mainittujen opintojen aloittamista, ja päätöksen asiassa tekevät rehtori sekä kyseisen aineen opettaja/-t yhdessä. Päätös annetaan kirjallisena ja kirjataan oppilaitoksen opintorekisteriin. Opiskelija voi 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista hakea päätökseen oikaisua luvussa 6.3 mainitulta toimielimeltä.

Kokonaan hyväksi luettu opintokokonaisuus merkitään tutkintotodistukseen arvosanoineen, jotka tarpeen mukaan on muunnettu vastaamaan arviointimääräysten mukaista toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa noudatettavaa asteikkoa 1-3. Mikäli opinnoista ei ole arvosanaa tai osaaminen on hankittu muulla tavoin esimerkiksi työelämässä, todetaan osaaminen esimerkiksi näytöllä ja arviointikeskustelun avulla. Tutkinnon osat voidaan hyväksyä myös osasuorituksina ilman arvosanaa, jolloin tulee kuitenkin pitää huoli siitä, että tutkintotodistukseen on mahdollista antaa opiskelijalle arvosana koko opintojen osasta.

6.6 Opiskelijan itsearviointi

Tanssijan työnkuva voi vaihdella paljonkin tehtävästä ja työpaikasta riippuen, ja myös työn edellyttämä itsenäisyyden määrä saattaa olla hyvin erilainen. On koreografeja, jotka mielellään pitävät teostensa langat tiukasti käsissään ja antavat tanssijalle yksityiskohtaiset ohjeet ja runsaasti tarkkaa palautetta. Toisaalta tanssijalla saattaa olla hyvinkin suuri vapaus etsiä tulkinnalleen suuntaa, ja häneltä saatetaan edellyttää yhä suurempaa omatoimisuutta ja itseohjautuvuutta teosten luomisessa ja esittämisessä. Nykyään on myös yhä

harvinaisempaa, että tanssija toimii samassa työpaikassa koko työuransa ajan, ja monien kohdalla työtehtävät koostuvat erilaisista produktioista freelance –tanssijana. Näistä syistä on olennaisen tärkeää, että opiskelija jo opiskeluvaiheessaan oppii vaikuttamaan omaan oppimiseensa ja sen arviointiin.

Perinteisesti tanssitekniikkaa opiskellaan opettajan johdolla harjoitussalissa opettajan antamien harjoitteiden avulla. Palaute perustuu välittömään korjaamiseen ja suoritusten parantamiseen ohjattujen toistojen kautta, sillä motoristen taitojen kehittämisessä tällaiset opiskelumetodit muodostavat edelleen tanssiteknisten opintojen kulmakiven. Opiskelijan itseohjautuvuutta ja sitä kautta onnistuneen itsearvioinnin edellytyksiä pyritään kuitenkin lisäämään tarjoamalla opiskelijalla mahdollisuuksia ohjatusti opittujen perusasioiden oivaltavaan soveltamiseen ja itsenäisiin projekteihin.

Onnistunut itsearviointi sekä edellyttää itsetuntemusta ja itsearvostusta että kehittää niitä. Itsetuntemus kehittyy arvioinnin yhteydessä, kun opiskelijaa ohjataan tiedostamaan omat vahvuutensa ja haasteensa oppijana ja tanssin ammattilaisena. Itsearvostus puolestaan lisääntyy, kun opinnoissa kiinnitetään huomiota edistymiseen niillä osa-alueilla, joita opiskelija itse eniten arvostaa. Opettajan tehtävä on ohjata opiskelijaa asettamaan itselleen sellaiset tavoitteet, jotka hän voi saavuttaa omista edellytyksistään ja lähtökohdistaan käsin.

7. TANSSIALAN PERUSTUTKINTO SUOMEN KANSALLISOOPPERAN BALETTIOPPILAITOKSESSA

AMMATILLISET TUTKINNON OSAT 135 osp:

KAIKILLE PAKOLLISET TUTKINNON OSAT 90 osp

Tanssijan työhön valmistautuminen	40 osp
Tanssijan työssä toimiminen	50 osp

KAIKILLE VALINNAISET TUTKINNON OSAT 45 osp

Kehonhallinta tanssijan työssä	15 osp
Tanssiohjelmiston harjoittelu ja esittäminen	15 osp
Paikallisesti tarjottavat tanssialan tutkinnon osat/ Tanssitekniikan harjoittelu	15 osp

YHTEISET TUTKINNON OSAT AMMATILISESSA PERUSKOULUTUKSESSA 35 osp:

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen	11 osp
Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen	9 osp
Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava Osaaminen	8 osp
Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen	7 osp

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 osp

*Tutkinnon osiin sisältyy opinto-ohjausta vähintään 2 osp
Opintoihin sisältyy työssäoppimista vähintään 30 osp*

8. AMMATILISET TUTKINNON OSAT 135 osp

8.1 Kaikille pakolliset tutkinnon osat

Tanssijan työhön valmistautuminen 40 osp

Ammattitaitovaatimusten sisältö

Opiskelija

- käyttää yhtä tanssitekniikkaa taiteellisissa harjoitusprosesseissa
- soveltaa tanssiteknistä osaamistaan muihin tanssin lajeihin
- kehittää tanssillista osaamistaan
- käyttää ja kehittää ilmaisukeinojaan
- sopeuttaa persoonallisen ilmaisunsa harjoittelemaansa liikemateriaaliin tai työstettävänä olevaan kokonaisuuteen
- sopeuttaa liikkumisensa tilaan, aikaan sekä musiikkiin tai äänimaailmaan
- käyttää työssään improvisaation ja komposition perusperiaatteita
- käyttää musiikin teorian perusperiaatteita ja musiikillista osaamistaan tanssijan työssä
- käyttää tanssin tuntemusta koskevaa tietoaan tanssijan työssään
- käyttää tanssijalle keskeisiä kehonhuollon periaatteita harjoittelussaan ja tanssiessaan
- arvioi työskentelyään ja omia vahvuuksiaan sekä etsii omaa erityisosaamistaan
- toimii yhteistyössä työryhmän jäsenenä.

Toteutus

8.1.1. TANSSITEKNIIKAT 17 osp

Opiskelija

- opiskelee ja harjoittelee klassisen baletin tekniikkaa
- soveltaa tanssiteknistä osaamistaan muihin tanssin lajeihin
- kehittää tanssillista osaamistaan ja ilmaisuaan
- arvioi työskentelyään ja omia vahvuuksiaan sekä etsii omaa erityisosaamistaan.

8.1.2. REPERTOARI JA VARIAATIOT 11 osp

Opiskelija

- hallitsee balettiryhmien ohjelmistoon tyypillisesti kuuluvien ryhmäkohtausten tehtäviä
- hallitsee tyyllisesti ja teknisesti klassisen baletin ohjelmistoon kuuluvia variaatioita
- sopeuttaa persoonallisen ilmaisunsa harjoiteltavaan liikemateriaaliin tai työstettävänä olevaan teokseen
- käyttää tilaa, aikaa ja musiikillista osaamistaan tanssijan työssään
- kehittää tanssillista osaamistaan ja ilmaisuaan
- arvioi työskentelyään ja omia vahvuuksiaan.

8.1.3. IMPROVISAATION JA KOMPOSITION PERUSKURSSI 3 osp

Opiskelija

- opiskelee ja käyttää työssään improvisaation ja komposition perusperiaatteita
- käyttää ja kehittää ilmaisukeinojaan

- arvioi työskentelyään ja omia vahvuuksiaan sekä etsii omaa erityisosaamistaan.

8.1.4. TEATTERI-ILMAISU 2 osp

Opiskelija

- etsii omaa uskottavaa ja luontevaa ilmaisuaan ja hyödyntää teatteri-ilmaisun perusteita tanssijan työssään
- arvioi työskentelyään ja omia vahvuuksiaan sekä etsii omaa erityisosaamistaan.

8.1.5. TANSSINHISTORIA 3 osp

Opiskelija

- tutustuu länsimaisen tanssin historiaan
- havainnoi ja tarkastelee tanssin eri lajeja, tyylejä ja osatekijöitä sekä sanallistaa kokemuksiaan.

8.1.6. KEHONHUOLTO 2 osp

Opiskelija

- tutustuu anatomian, fysiologian ja ravitsemustiedon tanssijalle olennaisiin osa-alueisiin
- oppii ymmärtämään psyykkisen valmennuksen merkityksen työssään tanssijana
- arvioi työskentelyään ja omia vahvuuksiaan.

8.1.7. MUSIIKIN PERUSKURSSI 2 osp

Opiskelija

- tutustuu musiikin perusteisiin tiedollisella ja taidollisella tasolla
- soveltaa musiikillisia tietojaan tanssissaan.

Arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Taiteellisen harjoitusprosessien hallinta	suoriutuu harjoitusprosesseista, mutta tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta	suoriutuu harjoitusprosesseista	suoriutuu harjoitusprosesseista sekä työskentelee tavoitteellisesti
Työstettävän kokonaisuuden tyyllinen hallinta	tavoittaa harjoiteltavan materiaalin tyyliä ja maailmaa	tavoittaa harjoiteltavan materiaalin tyylin ja maailman	tavoittaa harjoiteltavan materiaalin tyylin ja maailman sekä syventää sen edellyttämää ilmaisua
Työskentelyn arviointi ja kehittäminen	arvioi suoritustaan ja kehittää sitä ohjeiden mukaan.	arvioi suoritustaan ja kehittää sitä.	arvioi suoritustaan ja kehittää sitä tavoitteellisesti.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Tanssitekniikka ja kehonhallinta	suoriutuu tanssi-tehtävän edellyttämästä tanssitekniikasta ja kehonhallinnasta, mutta	suoriutuu tanssitehtävän edellyttämästä tanssitekniikasta ja kehonhallinnasta	hallitsee tehtävän edellyttämän tanssitekniikan ja kehonhallinnan puhtaasti ja viimeistellysti

	tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta		
Liikemateriaalin hallinta	tanssii tehtävän edellyttämän liikemateriaalin, mutta tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta	tanssii tehtävän edellyttämän liikemateriaalin	tanssii tehtävän edellyttämän liikemateriaalin sekä työstää ja syventää sitä itsenäisesti
Ilmaisukeinojen hallinta	tutustuu oman liikekielensä ja persoonallisen ilmaisunsa mahdollisuuksiin	kehittää omaa liikekieltään ja ilmaisuaan	kehittää itsenäisesti omaa liikekieltään ja ilmaisuaan
Improvisaation ja komposition käytön hallinta	käyttää ohjattuna improvisaation ja komposition peruselementtejä	käyttää improvisaation ja komposition peruselementtejä	käyttää työssään luovasti improvisaation ja komposition peruselementtejä
Tilan- ja ajankäytön hallinta	sopeuttaa tanssinsa tilaan ja aikaan, mutta tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta	käyttää tilaa ja aikaa tanssitehtävissä	käyttää persoonallisesti ja ilmaisuvoimaisesti tilaa ja aikaa tanssissaan
Musiikin ja liikkeen suhteen hallinta	seuraa musiikin kulkua suhteessa liikemateriaaliin.	kuuntelee musiikkia ja sopeuttaa liikkeiden dynamiikan musiikkiin.	tulkitssee liikemateriaalia suhteessa musiikkiin ja sen laatuun.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Tanssintuntemus	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja etsii tietoa tanssin historiasta	etsii tietoa tanssin historiasta sekä tunnistaa työnsä kulttuurihistoriallisia ja yhteiskunnallisia yhteyksiä	sijoittaa työnsä tanssi-jana sen historiallisiin ja yhteiskunnallisiin yhteyksiin
Musiikin perustietojen hallinta	tunnistaa tahtilajit ja nuottien aika-arvot ja käyttää musiikin perussanastoa	toimii tanssiessaan musiikin teorian tanssijalle olennaisten peruseräiteiden mukaisesti	käyttää työssään sujuvasti musiikin teorian tanssijalle olennaisia peruseräitteitä
Kehonhuolto	käyttää harjoitellessaan perustietoja tanssijalle olennaisesta anatomiasta, fysiologiasta, kinesiologiasta, lihahuollosta ja ensiavusta	käyttää harjoitellessaan tanssijalle olennaisia tietoja anatomiasta, fysiologiasta, kinesiologiasta, lihahuollosta ja ensiavusta	käyttää monipuolisesti tanssijalle olennaisia tietoja anatomiasta, fysiologiasta, kinesiologiasta, lihahuollosta ja ensiavusta

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja kehittää työskentelyään, mutta tarvitsee runsaasti henkilökohtaista ohjausta	kehittää työskentelyään annettujen ohjeiden perusteella	kehittää itsenäisesti työskentelyään
	tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämistä vaativat osa-alueet	arvioi omia vahvuuksiaan ja etsii ohjatusti omien mahdollisuuksiensa mukaisia tehtäviä	arvioi omia vahvuuksiaan ja etsii itsenäisesti omien mahdollisuuksiensa mukaisia tehtäviä
Ammattietiikka	noudattaa sovittuja menettelytapoja ja sääntöjä ja ottaa vastuuta omista tehtävistään	noudattaa sovittuja menettelytapoja ja sääntöjä ja ottaa vastuuta työstään	noudattaa sovittuja menettelytapoja ja sääntöjä ja ottaa vastuuta työstään ja työn alla olevasta kokonaisuudesta
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii yhteistyökykyisesti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä	toimii luontevasti ja rakentavasti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä	toimii luontevasti, rakentavasti ja oma-aloitteisesti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä
Terveys, turvallisuus ja	noudattaa ohjattuna työstä	noudattaa työstä annettuja	noudattaa työstä annettuja

toimintakyky	annettuja työturvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen tai muille.	työturvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen tai muille.	työturvallisuusohjeita ja ottaa huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden.
--------------	--	--	--

Ammattiosaamisen näyttö

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija harjoittelee ja esittää vähintään kaksi klassisen baletin ohjelmistoon kuuluvaa variaatiota. **Näyttöympäristö voi olla näyttämö tai tanssisali.**

Näytössä osoitetaan:

- työprosessin hallinnasta harjoitteluprosessien hallinta ja työstettävän kokonaisuuden tyyllinen hallinta
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta lukuun ottamatta improvisaation ja komposition käytön hallintaa sekä ilmaisukeinojen hallintaa
- elinikäisen oppimisen avaintaidot.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä tai tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden menetelmien avulla.

Tanssijan työssä toimiminen 50 osp

Ammattitaitovaatimusten sisältö

Opiskelija

- käyttää yhtä tanssitekniikkaa esiintyessään
- ylläpitää ja kehittää tanssillista ja keuhonhallinnan osaamistaan
- luo omia tanssillisia kokonaisuuksia
- käyttää tanssijan työssä tyypillisiä ilmaisukeinoja
- sopeuttaa ilmaisunsa esittämänsä teoksen tyyliin ja sisäiseen maailmaan
- sopeuttaa liikkumisensa tilaan, aikaan sekä musiikkiin tai äänimaailmaan
- hahmottaa tanssin erilaisia ilmenemismuotoja sekä sen kulttuurihistoriallisia ja yhteiskunnallisia yhteyksiä
- jäsentää teosten osatekijöitä ja niiden välisiä suhteita
- työskentelee ottaen huomioon tanssijan työn fyysiset ja psyykkiset vaatimukset
- toimii vastuullisesti työryhmän jäsenenä
- etsii oman erityisosaamisalueensa mukaisia tehtäviä, yhteistyökumppaneita sekä markkinoi omaa osaamistaan
- arvioi ja kehittää työskentelyään
- jäsentää tanssin työprosesseja ja keskustelee tanssialaa koskevista kysymyksistä
- ilmaisee itseään toisella kotimaisella kielellä tai yhdellä vieraalla kielellä
- etsii ja käyttää tietoa työssään tanssijana myös tietotekniikkaa hyödyntäen
- hoitaa työelämää ja tanssin tuotantoihin liittyvät tanssijalta edellytettävät perustehtävät.

Toteutus

8.1.8. TANSSITEKNIKKAT 27 osp

Opiskelija

- harjoittelee tanssitekniikkaa ja kehittää tanssillista osaamistaan
- tutkii tanssilliseen ilmaisuunsa liittyviä osa-alueita ja kehittää taitojaan kehollisena ilmaisijana ja tulkitsijana
- arvioi työskentelyään ja omia vahvuuksiaan.

8.1.9. PRODUKTIOTYÖ 7 osp

Opiskelija

- harjoittelee tanssiteoksia ja esiintyy niissä
- sopeuttaa ilmaisunsa esittämänsä teoksen tyyliin ja sisäiseen maailmaan
- työskentelee ottaen huomioon tanssijan työn fyysiset ja psyykkiset vaatimukset
- toimii vastuullisesti työryhmän jäsenenä
- arvioi ja kehittää työskentelyään.

8.1.10. KOREOGRAFIATYÖPAJA 2 osp

Opiskelija

- luo ja esittää oman tanssillisen kokonaisuuden
- käyttää tanssijan työssä tyypillisiä ilmaisukeinoja
- hoitaa tanssijalta edellytettävät tuotantotehtävät
- arvioi ja kehittää työskentelyään.

8.1.11. ROOLITYÖ 2 osp

Opiskelija

- harjoittelee ja käyttää balettianssijan työn kannalta olennaista näyttämöilmaisua
- arvioi ja kehittää työskentelyään.

8.1.12 TANSSINHISTORIA JA TANSSIANALYYSI 2 osp

Opiskelija

- hahmottaa tanssin erilaisia ilmenemismuotoja sekä sen kulttuurihistoriallisia ja yhteiskunnallisia yhteyksiä
- jäsentää teosten osatekijöitä ja niiden välisiä suhteita
- etsii ja käyttää tietoa myös tietotekniikkaa hyödyntäen.

8.1.13. MUSIIKKI 3 osp

Opiskelija

- tutustuu länsimaisen musiikin tyyleihin, aikakausiin ja tanssijalle keskeisiin tekijöihin
- tutustuu eri maanosien musiikkikulttuureihin
- laajentaa kuuntelutottumuksiaan ja soveltaa musiikillista osaamistaan työssään tanssijana.

8.1.14. KEHONHUOLTO 2 osp

Opiskelija

- syventää anatomian, fysiologian ja kinesiologian osaamistaan
- tutustuu harjoitusfysiologian tanssijalle tarjoihin mahdollisuuksiin
- laatii oman harjoitusohjelmansa tavoitteenaan tuloksellinen, turvallinen ja terveellinen tanssijan ammatin harjoittaminen
- arvioi ja kehittää osaamistaan.

8.1.15. PRODUKTIO TUOTANTO 2 osp

Opiskelija

- tutustuu tanssin tuotantoihin liittyviin tanssijalta edellytettäviin perustehtäviin
- laatii apurahahakemuksia ja rahoitussuunnitelmia
- tutustuu ammattijärjestöjen toimintaan sekä taide- ja kulttuurihallinnon palveluihin.

8.1.16. PORTFOLIO 3 osp

Opiskelija

- kokoaa päättötyöportfolion, johon liittyy noin viiden sivun laajuinen kirjallinen kypsyysnäyte
- pohtii ja arvioi itseään kiinnostavia tanssiin liittyviä asioita, ilmiöitä sekä omia kokemuksiaan tanssin parissa.
- laatii cv:n äidinkielellään sekä yhdellä vieraalla kielellä.

Arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
1. Työprosessin hallinta	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työstettävän kokonaisuuden tyyllinen hallinta	tavoittelee esitettävän teoksen tyyliä ja maailmaa	tavoittaa esitettävän teoksen tyylin ja maailman	tavoittaa esitettävän teoksen tyylin ja maailman sekä syventää sen edellyttämää ilmaisua
Liikemateriaalin hallinta	tanssii teoksen edellyttämän liikemateriaalin, mutta tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta	tanssii teoksen edellyttämän liikemateriaalin	tanssii teoksen edellyttämän liikemateriaalin sekä työstää ja syventää sitä
Kompositionaalinen työ	luo liikekokonaisuuden	luo eheän liikekokonaisuuden	luo kiinnostavan ja eheän liikekokonaisuuden
Suullinen ja kirjallinen ilmaisu	puhuu ja kirjoittaa omista taiteellisista näkemyksistään ja pyrkimyksistään	puhuu ja kirjoittaa tanssialaa koskevista kysymyksistä sekä omista taiteellisista näkemyksistään ja pyrkimyksistään	puhuu ja kirjoittaa tanssialaa koskevista kysymyksistä sekä omista taiteellisista näkemyksistään ja pyrkimyksistään selkeästi, kiinnostavasti ja asiantuntevasti
Työtehtävän valmistelu, arviointi ja kehittäminen	valmistautuu työtehtäviin asianmukaisesti sekä arvioi ja ohjattuna kehittää työtään edelleen	valmistautuu työtehtäviin asianmukaisesti sekä arvioi ja kehittää työtään edelleen	valmistautuu työtehtäviin, arvioi työtään ja pyrkii luovasti kehittämään sitä edelleen
Kestävä kehitys	käyttää ohjeiden mukaan toimintatapoja, jotka vähentävät esitysten haitallisia ekologisia vaikutuksia	edistää kestävän kehityksen kulttuuria tanssialalla	edistää aktiivisesti ja luovasti kestävän kehityksen kulttuuria tanssialalla
Terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitäminen	ylläpitää tanssijan työssä tarvittavaa toiminta- ja työkykyä.	toimii itsenäisesti tanssijan työhön liittyvien terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi.	kehittää itsenäisesti monipuolisia tapoja terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi ja edistämiseksi.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Tanssitekniikan hallinta	käyttää teoksen edellyttämää tanssitekniikkaa, mutta tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta	käyttää teoksen edellyttämää tanssitekniikkaa	käyttää teoksen edellyttämää tanssitekniikkaa puhtaasti ja viimeistellysti
Ilmaisukeinojen hallinta	ilmaisee itseään esiintyessään, vaikka ilmaisun valmiuksissa, kokonaisvaltaisudessa tai laaja-alaisuudessa vielä työstettävää	ilmaisee itseään esiintyessään	ilmaisee itseään esiintyessään kokonaisvaltaisesti, laaja-alaisesti ja rohkeasti
Tilan- ja ajankäytön hallinta	sopeuttaa tanssinsa tilaan ja aikaan, mutta tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta	sopeuttaa tanssinsa tilaan ja aikaan	käyttää persoonallisesti ja ilmaisuvoimaisesti tilaa ja aikaa
Musiikin ja liikkeen suhteen hallinta	seuraa esiintyessään musiikin kulkua suhteessa liikemateriaaliin.	kuuntelee esiintyessään musiikkia ja sopeuttaa liikkeiden dynamiikan musiikkiin.	tulkitsee esiintyessään liikemateriaalia suhteessa musiikkiin ja sen laatuun.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Tanssintuntemus ja ammattietiikka	tunnistaa omien tanssillisten, suullisten ja kirjallisten tuotostensa taide-, kulttuuri- ja yhteiskuntasidonnaisuuden	ymmärtää omien tanssillisten, suullisten ja kirjallisten tuotostensa taide-, kulttuuri- ja yhteiskuntasidonnaisuuden	sijoittaa omat tanssilliset, suulliset ja kirjalliset tuotoksensa niiden taiteelliseen, kulttuurilliseen ja yhteiskunnalliseen yhteyteen
Tanssianalyysin perusteiden hallinta	erottaa tanssin eri lajeja, tyylejä ja teosten eri osatekijöitä toisistaan	erottaa tanssin eri lajeja, tyylejä ja teosten eri osatekijöitä toisistaan sekä pohtii niiden välisiä suhteita	erottaa tanssin eri lajeja ja tyylejä toisistaan sekä pohtii analyttisesti tanssiteoksen eri osatekijöiden välisiä suhteita
Teknologia ja tietotekniikka	käyttää työssään tietotekniikkaa ja etsii sen avulla tietoa	hyödyntää tietotekniikan ja teknologian mahdollisuuksia työssään	hyödyntää työssään monipuolisesti tietotekniikan ja teknologian mahdollisuuksia
Aloitekyky ja yrittäjäyys	laatii ansioluettelon ja apurahahakemuksen ja pystyy ohjattuna hoitamaan käytännön tuotantotehtäviä	tietää taidemaailman varainhankinnan pääperiaatteet, hoitaa käytännön järjestelyihin liittyviä tehtäviä ja markkinoi omaa osaamistaan	tietää taidemaailman varainhankinnan periaatteet, hoitaa itsenäisesti käytännön järjestelyihin liittyviä tehtäviä ja markkinoi omaa osaamistaan
Kulttuurihallinnon tuntemus	etsii alan ammattijärjestöjen toimintaan sekä alan taide- ja kulttuurihallintoon liittyvää tietoa.	käyttää ammattijärjestöjen sekä alan taide- ja kulttuurihallinnon palveluja.	käyttää ammattijärjestöjen sekä alan taide- ja kulttuurihallinnon palveluja monipuolisesti.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	suorittaa tehtävät määräaikaikojen puitteissa ja tekee ohjattuna taiteellisen työnsä edellyttämät päätökset ja valinnat	ottaa vastuuta taiteellisesta työstään, ratkaisee ongelmatilanteita ja tekee taiteelliseen työhönsä liittyviä päätöksiä ja valintoja	ottaa vastuun taiteellisesta työstään, ratkaisee ongelmatilanteita ja tekee itsenäisesti taiteelliseen työhönsä liittyviä päätöksiä ja valintoja
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä taiteellisen lopputuloksen luomiseksi	toimii luontevasti ja rakentavasti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä taiteellisen lopputuloksen luomiseksi	toimii luontevasti, rakentavasti, oma-aloitteisesti ja tuloksellisesti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä taiteellisen lopputuloksen luomiseksi
Ammattietiikka	noudattaa sovittuja menettelytapoja ja sääntöjä ja ottaa vastuuta omista tehtävistään	noudattaa sovittuja menettelytapoja ja sääntöjä ja ottaa vastuuta työstään	noudattaa sovittuja menettelytapoja ja sääntöjä ja ottaa vastuuta työstään ja teoksen kokonaisuudesta
Työturvallisuus	toimii näyttämö- ja esitystiloiissa välttämällä niihin liittyviä erityisiä vaaroja.	toimii näyttämö- ja esitystiloiissa rauhallisesti sekä vaaroja välttämällä ja ennakoii erityisen vaarallisia paikkoja ja tilanteita.	ennakoii vaaralliset tilanteet ja välttää näyttämö- ja esitystiloihin liittyviä erityisiä vaaroja ja varovaisuutta vaativia tilanteita ja paikkoja.

Ammattiosaamisen näyttö

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija osallistuu *uuden tai olemassa olevan teoksen harjoitusprosessiin ja esittää sen*. Näyttöympäristöjä ovat tanssisali ja näyttämö. Näytössä osoitetaan:

- työprosessin hallinnasta työstettävän kokonaisuuden tyyllinen hallinta, liikemateriaalin hallinta ja työtehtävän valmistelu, arviointi ja kehittäminen
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta kokonaan
- elinikäisen oppimisen avaintaidot.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä tai tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden menetelmien avulla.

8.2 Kaikille valinnaiset tutkinnon osat 45 osp

8.2.1 Kehonhallinta tanssijan työssä 15 osp

Ammattitaitovaatimusten sisältö

Opiskelija

- käyttää tanssijan työssä tarvittavia liikkumisen tekniikoita
- soveltaa kehollista osaamistaan monipuolisesti
- käyttää yhtä kehonhallintatekniikkaa työssään tanssijana
- soveltaa kehonhuollon osaamistaan työssään tanssijana
- ylläpitää ja kehittää taitojaan ja fyysisiä ominaisuuksiaan
- etsii ja käyttää itselleen soveltuvia keinoja kehonhallinnan parantamiseksi.

Toteutus

8.2.2. VARVASTEKNIikka (naiset) / PIRUETIT JA HYPYT (miehet) 9 osp

Opiskelija

- harjoittelee ja kehittää varvastekniikkaansa ja sen edellyttämää kehonhallintaa / harjoittelee ja kehittää piruetti- ja hyppytekniikkaansa ja sen edellyttämää kehonhallintaa
- ylläpitää ja kehittää taitojaan ja fyysisiä ominaisuuksiaan.

8.2.3. TANSSITEKNIKKAT 5 osp

Opiskelija

- harjoittelee ja kehittää tanssiteknistä osaamistaan ja sen edellyttämää kehonhallintaa
- ylläpitää ja kehittää taitojaan ja fyysisiä ominaisuuksiaan.

8.2.4. KEHONHUOLTO 1 osp

- opiskelee ja käyttää yhtä tai useampaa kehonhallintatekniikkaa suoritustensa parantamiseksi
- etsii ja käyttää itselleen soveltuvia keinoja kehonhallinnan parantamiseksi
- ylläpitää ja kehittää taitojaan ja fyysisiä ominaisuuksiaan.

Arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
1. Työprosessin hallinta	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Harjoitteluprosessien hallinta	harjoittelee ja kehittää kehonsa työskentelyvalmiuksia, mutta tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta	harjoittelee ja kehittää kehonsa työskentelyvalmiuksia	harjoittelee tavoitteellisesti ja itsenäisesti kehittääkseen kehonsa työskentelyvalmiuksia
Työn kokonaisuuden hallinta	soveltaa kehollista osaamistaan tanssijan työssään, mutta tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta.	soveltaa kehollista osaamistaan tanssijan työssään.	soveltaa monipuolisesti kehollista osaamistaan tanssijan työssään.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Tanssitekniikka ja kehonhallinta	suorittaa tanssiteknistä osaamista vaativia liikkeitä	käyttää liikkumisen tekniikoita tanssijan työn edellyttämällä tavoilla	käyttää monipuolisesti ja taitavasti liikkumisen tekniikoita tanssijan työssään
Kehonhallintatekniikoiden käyttö	käyttää yhtä tanssijalle hyödyllistä kehonhallintatekniikkaa.	käyttää tanssijalle hyödyllisiä kehonhallintatekniikoita.	käyttää itsenäisesti, tavoitteellisesti ja tuloksellisesti tanssijalle hyödyllisiä kehonhallintatekniikoita.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Kehonhuollon osaaminen	soveltaa ohjattuna kehonhuollon peruseräiteitä	soveltaa kehonhuollon peruseräiteitä työssään tanssijana	soveltaa itsenäisesti kehonhuollon peruseräiteitä työssään tanssijana
	etsii ohjattuna itselleen sopivia kehonhallintaa parantavia lajeja ja harjoitteita	etsii itselleen sopivia kehonhallintaa parantavia lajeja ja harjoitteita	etsii itselleen sopivia kehonhallintaa parantavia lajeja ja harjoitteita sekä rakentaa niistä toimivan kokonaisuuden

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee ohjattuna kehonhallintaansa liittyviä ongelmatilanteita	ratkaisee kehonhallintaansa liittyviä ongelmatilanteita	ratkaisee kehonhallintaansa liittyviä ongelmatilanteita itsenäisesti, tavoitteellisesti ja tuloksellisesti
	ylläpitää ja kehittää ohjattuna taitojaan ja fyysisiä ominaisuuksiaan.	ylläpitää ja kehittää taitojaan ja fyysisiä ominaisuuksiaan.	ylläpitää ja kehittää itsenäisesti, tavoitteellisesti ja tuloksellisesti taitojaan ja fyysisiä ominaisuuksiaan.

Ammattiosaamisen näyttö

Ammattiosaamisen näytössä *opiskelija on mukana harjoituksissa ja/tai esityksessä, joka edellyttää kehonhallinnan ja tanssitekniikan osaamista. Näyttöympäristö on tanssisali tai näyttämö. Näyttö voidaan suorittaa yhdessä tutkinnon osien Tanssijan työhön valmistautuminen, Tanssijan työssä toimiminen tai Tanssiohjelmiston harjoittelu ja esittäminen kanssa.*

Näytössä osoitetaan:

- työprosessin hallinta kokonaan
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnasta tanssitekninen ja kehonhallintaosaaminen
- elinikäisen oppimisen avaintaidot.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä tai tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden menetelmien avulla.

8.3. Tanssiohjelmiston harjoittelu ja esittäminen 15 osp

Ammattitaitovaatimusten sisältö:

Opiskelija

- harjoittelee ja esittää tanssin ohjelmistoon kuuluvia teoksia tai niiden osia
- tulkitsee teoksia tyylin mukaisesti
- tunnistaa ohjelmiston teoksia, eri koreografien tyylejä ja tanssin historiallisia aikakausia
- hankkii tietoa tanssin ohjelmistoon kuuluvista teoksista ja käyttää sitä tanssijan työssään
- sijoittaa esittämänsä teokset tai niiden osat niiden kulttuurihistorialliseen ja yhteiskunnalliseen yhteyteen
- arvioi ja kehittää työskentelyään.

Toteutus:

8.3.1. PRODUKTIOTYÖ 13 osp

Opiskelija

- toimii tanssijana erilaisissa tanssiproduktioissa
- tulkitsee teoksia tyylin mukaisesti
- käyttää tanssintuntemustaan työssään tanssijana
- arvioi ja kehittää työskentelyään.

8.3.2. TANSSINHISTORIA 2 osp

Opiskelija

- tunnistaa tanssin ohjelmistoon kuuluvia teoksia, eri koreografien tyylejä ja tanssin historiallisia aikakausia
- hankkii tietoa ohjelmistoon kuuluvista teoksista
- osaa sijoittaa tanssiohjelmiston teokset ja niiden osat niiden kulttuurihistorialliseen ja yhteiskunnalliseen yhteyteen.

Arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Harjoittelu- ja esitysprosessien hallinta	suoriutuu harjoitus- ja esitysproesseista, mutta tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta	suoriutuu harjoitus- ja esitysproesseista	suoriutuu harjoitus- ja esitysproesseista sekä työskentelee itsenäisesti ja tavoitteellisesti
Työstettävän kokonaisuuden tyyllinen hallinta	tavoittelee työstettävän kokonaisuuden tyyliä ja maailmaa.	tavoittaa työstettävän kokonaisuuden tyylin ja maailman.	tavoittaa työstettävän kokonaisuuden tyylin ja maailman sekä syventää sen edellyttämää ilmaisua.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Tanssitekniikan hallinta	suoriutuu tanssitehtävän edellyttämästä tanssitekniikasta ja kehonhallinnasta, mutta tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta.	suoriutuu tanssitehtävän edellyttämästä tanssitekniikasta ja kehonhallinnasta.	hallitsee tanssitehtävän edellyttämän tanssitekniikan ja kehonhallinnan puhtaasti ja viimeistellysti.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Tanssintuntemus ja ammattietiikka	tunnistaa joitakin tanssin ohjelmistoon kuuluvia teoksia, eri koreografien tyylejä ja tanssin historiallisia aikakausia	tunnistaa tanssin ohjelmistoon kuuluvia teoksia, eri koreografien tyylejä ja tanssin historiallisia aikakausia	tunnistaa laajasti tanssin ohjelmistoon kuuluvia teoksia, eri koreografien tyylejä ja tanssin historiallisia aikakausia
	tunnistaa tanssimiensa teosten taide-, kulttuuri- ja yhteiskuntasidonnaisuuden	ymmärtää tanssimiensa teosten taide-, kulttuuri- ja yhteiskuntasidonnaisuuden	sijoittaa tanssimansa teokset niiden taiteelliseen, kulttuurilliseen ja yhteiskunnalliseen yhteyteen
Tiedonhankinta	etsii tanssin ohjelmistoon liittyvää tietoa.	etsii ja käyttää tanssin ohjelmistoon liittyvää tietoa.	etsii tanssin ohjelmistoon liittyvää tietoa ja käyttää sitä luovasti.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	arvioi ja ohjattuna kehittää työtään edelleen.	arvioi ja kehittää työtään edelleen.	arvioi työtään ja kehittää sitä luovasti.

Ammattiosaamisen näyttö

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija *osallistuu teoksen harjoitusprosessiin ja esittää sen.*

Näyttöympäristö on tanssitalo ja näyttämö. Näytössä osoitetaan:

- työprosessin hallinta kokonaan
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta kokonaan
- elinikäisen oppimisen avaintaidot.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä tai tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden menetelmien avulla.

8.4. Paikallisesti tarjottavat tanssialan tutkinnon osat / Tanssitekniikan harjoittelu 15 osp

Ammattitaitovaatimusten sisältö

Opiskelija harjoittelee ja syventää tanssijan työn edellyttämiä tanssitekniikoita.

Toteutus:

8.4.1. BALETTI 2 osp

Opiskelija

- työstää ja syventää klassisen baletin tekniikkaa
- arvioi ja kehittää työskentelyään.

8.4.2. PAS DE DEUX 5 osp

Opiskelija

- harjoittelee ja oppii balettitanssijan työssä tarvittavia pas de deux –valmiuksia
- arvioi ja kehittää työskentelyään.

8.4.3. KARAKTERITANSSI/FLAMENCOTANSSI 3 osp

Opiskelija

- harjoittelee ja oppii balettitanssijan työssä tarvittavaa karakteritanssin/flamencotanssin tekniikkaa.
- arvioi ja kehittää työskentelyään.

8.4.4. MUUT TANSSIN LAJIT 5 osp

Opiskelija

- käyttää tanssitekniikkaansa monipuolisesti erilaisissa tanssin lajeissa
- arvioi ja kehittää työskentelyään.

Arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
1. Työprosessin hallinta	Opiskelija		
Harjoitteluprosessin hallinta	harjoittelee ja kehittää kehonsa työskentelyvalmiuksia, mutta tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta	harjoittelee ja kehittää kehonsa työskentelyvalmiuksia	harjoittelee tavoitteellisesti ja itsenäisesti kehittääkseen kehonsa työskentelyvalmiuksia
Työn kokonaisuuden hallinta	soveltaa kehollista osaamistaan tanssijan työssään, mutta tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta.	soveltaa kehollista osaamistaan tanssijan työssään.	soveltaa monipuolisesti kehollista osaamistaan tanssijan työssään.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		

Tanssitekniikka ja kehonhallinta	suorittaa tanssiteknistä osaamista vaativia liikkeitä	käyttää liikkumisen tekniikoita tanssijan työn edellyttämällä tavoilla	käyttää monipuolisesti ja taitavasti liikkumisen tekniikoita tanssijan työssään
----------------------------------	---	--	---

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Tanssintuntemus	erottaa tanssin eri lajeja ja tyylejä toisistaan.	erottaa tanssin eri lajeja ja tyylejä toisistaan sekä pyrkii tuomaan nämä erot esiin tanssiessaan	erottaa tanssin eri lajeja ja tyylejä toisistaan ja tuo nämä erot esiin tanssiessaan

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee ohjattuna tanssitekniikkaansa liittyviä ongelmatilanteita	ratkaisee tanssitekniikkaansa liittyviä ongelmatilanteita	ratkaisee tanssitekniikkaansa liittyviä ongelmatilanteita itsenäisesti, tavoitteellisesti ja tuloksellisesti
	ylläpitää ja kehittää ohjattuna taitojaan ja fyysisiä ominaisuuksiaan.	ylläpitää ja kehittää taitojaan ja fyysisiä ominaisuuksiaan.	ylläpitää ja kehittää itsenäisesti, tavoitteellisesti ja tuloksellisesti taitojaan ja fyysisiä ominaisuuksiaan.

Ammattiosaamisen näyttö

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija osallistuu tanssiteknistä osaamista edellyttävälle näytetunnille, joka rakenteeltaan ja sisällöltään vastaa ammattitanssijan työhön kuuluvaa treenituntia. **Näyttöympäristö on tanssisali.** Näytössä osoitetaan:

- työprosessin hallinnasta työn kokonaisuuden hallinta
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä tai tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden menetelmien avulla.

9. Tanssi ja yhteiset opinnot

Tanssijan ammatti on perinteisesti selkeän ikäsidonnainen: Ammattiin valmistautuminen aloitetaan useimmiten hyvin nuorena, ja aiemmin balettitanssijan eläkeikä on koittanut pian 40-vuotispäivän jälkeen. Tanssijan ammatti on myös riskeille altis, ja loukkaantuminen tai rasitusvammat saattavat katkaista työuran jo ennen eläkeikää. Tästä syystä Balettioppilaitos painottaa opetuksessaan yhteisten opintojen merkitystä. Mikäli ura tanssijana jostakin syystä katkeaa, on tärkeää että opinnot ovat tuottaneet valmiudet ammatin vaihtoon tai jatko-opintoihin. Tässä mielessä toisen asteen ammatillisen tutkinnon tuottama yleinen jatko-opintokelpoisuus on tanssialalla erittäin tärkeä asia.

Suomalainen yhteiskunta arvostaa yleissivistävää koulutusta, ja useimmat nuoret tanssinopiskelijat ja heidän vanhempansa pitävät ensiarvoisen tärkeänä mahdollisuutta kirjoittaa ylioppilaaksi yhtä aikaa ammatillisen tutkinnon suorittamisen kanssa. Tällaisen mahdollisuuden tarjoaminen on järkevää myös Balettioppilaitoksen opiskelijarekrytoinnin kannalta, sillä tanssialan epävarmuus ja riskialttius on nuorten ja heidän vanhempiensa tiedossa. Moni potentiaalinen tanssija jättää tanssin harrastustasolle ja valitsee lukion, jos ylioppilaskirjoituksia ei voi yhdistää ammatillisiin tanssinopintoihin.

Näistä syistä Balettioppilaitos järjestää yhteisten aineiden opinnoista suurimman osan yhdessä Eiran aikuislukion kanssa. Opiskelija valitsee Eiran aikuislukioista tämän opetussuunnitelman mukaiset kurssit, jotka tunnustetaan Opetushallituksen määräyksen 10/011/2016 mukaisesti osaksi tanssialan perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia. Monet opiskelijat tähtäävät kurssivalinnoillaan myös ylioppilastutkintoon, mikä edellyttää perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia laajempia lukio-opintoja.

Kaikkien Eiran aikuislukion kurssien valinnassa opiskelijan apuna ovat Eiran aikuislukion opinto-ohjaajat. Yhteisistä tutkinnon osista kurssit *Liikunta*, *Taide ja kulttuuri* ja *Työelämätaidot* järjestää Balettioppilaitos.

Jos yhteisten tutkinnon osia vastaavat opinnot lukiotasoisina aiheuttavat opiskelijalle ongelmia, voidaan Eiran aikuislukion kanssa sopia niiden suorittamisesta poikkeavalla tavalla siten, että ammatillisen koulutuksen yhteisten opintojen tavoitteet otetaan erityisesti huomioon. Tämä suunnitelma kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan (HOPS).

Jos opiskelija esimerkiksi ylioppilaskirjoituksiin valmistautuessaan suorittaa lukion kursseja yli yhteisten opintojen opintoviikkomäärän, merkitään nämä ylimääräiset opintopisteet myös Balettioppilaitoksen todistukseen.

**YHTEISET TUTKINNON OSAT AMMATILISESSA
PERUSKOULUTUKSESSA****35 osp**

	Pakolliset	Valinnaiset
Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp	8 osp	3 osp
Äidinkieli	5	0-3
Toinen kotimainen kieli, ruotsi	1	0-3
Vieraat kielet	2	0-3
Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 9 osp	6 osp	3 osp
Matematiikka	3	0-3
Fysiikka ja kemia	2	0-3
Tieto- ja viestintätekniikka sekä sen hyödyntäminen	1	0-3
Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen, 8 osp	5 osp	3 osp
Yhteiskuntataidot	1	0-3
Työelämätaidot	1	0-3
Yrittäjyys ja yritystoiminta	1	0-3
Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto	2	0-3
Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen, 7 osp		7 osp
Kulttuurien tuntemus		0-3
Taide ja kulttuuri		0-3
Etiikka		0-3
Psykologia		0-3
Ympäristöosaaminen		0-3
Osa-alueita muista yhteisistä osista (ks. yllä)		0-3
	19 osp	16 osp

**9.1 Lukio-opintojen tunnistaminen ja tunnustamisen mitoitus
Balettioppilaitoksessa****9.1.1 Opiskelijalla on lukion päättötodistus tai ennen 1.8.2015 suoritettu ammatillinen perustutkinto**

Balettioppilaitos tunnistaa ja tunnustaa lukiossa suoritettut opinnot osaksi tutkinnon yhteisiä osia OPH:n määräyksen 10/011/2016 mukaisesti.

Mikäli opiskelijalla on lukion päättötodistus, lukion opinnoista tunnustetaan päättötodistuksen oppiaineiden oppimäärien perusteella enintään 57 osaamispistettä seuraavasti:

- Yhteisiin tutkinnon osiin 32 osaamispisteen laajuisesti
- Ammatillisiin valinnaisiin tutkinnon osiin: Tutkinnon vapaasti valittavista tutkinnon osista, enintään 15 osaamispisteen laajuisesti

- Vapaasti valittaviin tutkinnon osiin enintään 10 osaamispisteen laajuisesti (tulee tukea suoritettavan tutkinnon ammattitaitovaatimuksia ja osaamistavoitteita)

Lukion opetussuunnitelman perusteissa ei ole pakollisia tunnustettavia kursseja yhteisten tutkinnon osien osa-alueisiin *Tieto- ja viestintätekniikka ja sen hyödyntäminen (1 osp)*, *Työelämätaidot (1 osp)* ja *Yrittäjyys ja yritystoiminta (1 osp)*. Opiskelija on kuitenkin voinut muulla tavoin hankkia näihin osa-alueisiin liittyvää osaamista. Mikäli näin ei ole, hänen tulee osallistua joko Eiran aikuislukion tai Balettioppilaitoksen vastaaville kursseille.

Mikäli opiskelija on suorittanut toisen ammatillisen perustutkinnon ennen 1.8.2015, hänen tuon tutkinnon yhteydessä suorittamansa Ammattitaitoa täydentävät tutkinnon osat voidaan tunnustaa osaksi Balettioppilaitoksessa suoritettavaa tanssialan perustutkintoa. Tunnustaminen suoritetaan OPH:n ohjeen 10/011/2016 (1.6.2016) mukaisesti. Puuttuvat yhteisten opintojen osa-alueet suoritetaan joko Eiran aikuislukiossa tai Balettioppilaitoksessa.

9.1.2 Eiran aikuislukiossa suoritettavien kurssien tunnustaminen ja tunnustamisen mitoittaminen

Mikäli opiskelija suorittaa ammatilliseen tutkintoon kuuluvat yhteiset tutkintojen osat Eiran aikuisopistossa, ne suoritetaan alla olevan taulukon mukaisesti. Eiran aikuislukion opinto-ohjaajat ohjaavat kurssien valinnassa.

Yhteiset tutkinnon osat ja niiden osa-alueet	Eiran aikuislukiossa valittavat kurssit	Perustutkintojen yhteiset tutkinnon osat ja niiden osa-alueet osaamispisteineen
1. Viestintä- ja vuorovaikutus-osaaminen 11 osp		
Äidinkieli	Neljä kurssia kursseista ÄI1-ÄI5	Pakollisiin: 5 osp Valinnaisiin: 1 osp
Toinen kotimainen kieli	Yksi kurssi kursseista RUB1-RUB5 TAI yksi kurssi kursseista RUA1-RUA-6	Pakollisiin: 1 osp Valinnaisiin: 1 osp
Vieras kieli	Kaksi vieraan kielen kurssia A- tai B-oppimäärän kursseista	Pakollisiin: 2 osp Valinnaisiin: 1 osp
2. Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen 9 osp		
Matematiikka	Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus MAY1 JA yksi kurssi kursseista MAA2-MAA10 (pitkä matematiikka) TAI kaksi kurssia kursseista MAB2-MAB6 (lyhyt matematiikka)	Pakollisiin: 3 osp Valinnaisiin: 2 osp
Fysiikka ja kemia	FY 1 KE 1	Pakollisiin: 2 osp Valinnaisiin: 1 osp
Tieto- ja viestintätekniikka ja sen hyödyntäminen	IT1	Pakollisiin: 1 osp
3. Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen 8 osp		
Yhteiskuntataidot	YH1 ja YH2	Pakollisiin: 1 osp Valinnaisiin: 2 osp
Työelämätaidot	Balettioppilaitos järjestää	Pakollisiin: 1 osp
Yrittäjyys ja yritystoiminta	YH5	Pakollisiin: 1 osp

Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto	TE 1 JA Balettioppilaitoksen liikunnan kurssi	Pakollisiin: 2 osp Valinnaisiin: 1 osp
4. Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen 7 osp	Huom! Alla olevista valittava yhteensä 7 osp	
Kulttuurien tuntemus	-	
Musiikki	-	
Kuvataide	KU1-KU2 (pakollisia lukion päättötodistukseen)	Valinnaisiin: kurssien määrä x 1,5 osp
Uskonto/elämäkatsomus	UE1-UE7	Valinnaisiin: kurssien määrä x 1,5 osp
Filosofia	FI1-FI5	Valinnaisiin: kurssien määrä x 1,5 osp
Psykologia	PS1-PS7	Valinnaisiin: kurssien määrä x 1,5 osp
Biologia	B12	Valinnaisiin: 1,5 osp
Osa-alueita muista yhteisistä osista 1-4 tai muuta tutkinnon osaa ja sen osa-alueita tukevaa aikaisemmin hankittua osaamista (ks. OPS:n perusteet)		

9.2 Osaamistavoitteet ja arviointi

Yhteisten tutkinnon osien osaamistavoitteet on määritelty opetussuunnitelman perusteissa (82/011/2014). Balettioppilaitos arvioi osaamisen ja tunnustaa aiemmin ja toisaalla hankitun osaamisen näiden tavoitteiden ja arviointikriteerien mukaisesti huomioiden osaamisen tunnustamisesta annetun määräyksen 10/011/2016.

Balettioppilaitos järjestää itse yhteisten tutkinnon osien osa-alueen Työelämätaidot (1 osp) sekä Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto –alueesta osan Liikunta. Näiden osalta ks. osaamistavoitteet ja arviointi alla.

9.2.1 Työelämätaidot 1 osp

Tavoitteet

Opiskelija

- o osaa hakea itselleen työpaikkaa
- o osaa kuvata työsopimusjärjestelmää ja työsopimuksen keskeiset asiat
- o osaa perehtyä työpaikan toimintaan ja työtehtäviin sekä huolehtia työturvallisuudesta
- o osaa työskennellä työpaikassa ja kehittää osaamistaan

Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työpaikan hakeminen	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
	hakee työpaikkaa ja tekee työhakemuksen sekä CV:n tarviten jonkin verran ohjausta	hakee itsenäisesti työpaikkaa ja laatii selkeän työhakemuksen sekä CV:n ilman erillistä ohjausta	hakee aktiivisesti ja omaaloitteisesti työpaikkoja tunnistuen omat vahtuutensa. laatii selkeän työhakemuksen ja CV:n
	toimii työhaastattelussa asiallisesti	toimii työhaastattelussa kohteliaasti ja asiallisesti	toimii työhaastattelussa kohteliaasti ja asiallisesti
	pukeutuu toimialan ja työpaikan mukaisesti	ottaa pukeutumisessa huomioon työpaikan ja toimialan luonteen	ottaa pukeutumisessa huomioon työpaikan ja toimialan erityispiirteet
	tuo esille omaa osaamistaan	tuo selkeästi esille omat vahvuutensa esitellessään osaamistaan	perustellee omaa osaamistaan ja vahvuuksiaan laaja-alaisesti

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Median käyttäminen työnhaussa	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
	hakee työpaikkoja koskevia tietoja mediasta	tutustuu työpaikkoihin mediatietoja hyödyntäen	käyttää monipuolisesti mediaa työnhaussa hyödyntäen myös sosiaalisen median mahdollisuuksia

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työsopimusjärjestelmän, työsopimuksen ja työlaainsäädännön sisällön tunteminen	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
	tuntee keskeiset asiat alan työehdoista ja oman alansa työlaainsäädännöstä	tuntee oman alan työehdot ja keskeisen työlaainsäädännön	tuntee hyvin oman alan työehdot ja keskeisen työlaainsäädännön mahdollisuudet työtä kehitettäessä
	tuntee oman työsopimuksensa sisällön	varmistaa, että oman työsopimuksen sisältä on sovitun mukainen	tuntee hyvin oman alan työehdot ja keskeisen työlaainsäädännön mahdollisuudet työtä kehitettäessä
	ottaa toiminnassaan huomioon oikeutensa ja velvollisuutensa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta	toimii työssään oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti	toimii työssään oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti sekä perustelee vastuullisesti toimintaansa

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Työpaikan toimintaan ja työhön perehtyminen	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
	hakee tietoa työpaikan toiminnasta ja työtehtävistään	hakee monipuolisesti tietoa työpaikan toiminnasta ja työtehtävistään	hakee itsenäisesti monipuolisesti tietoa työpaikan toiminnasta ja työtehtävistään
	noudattaa annettuja työaikoja ja sovittuja toimintatapoja	noudattaa annettuja työaikoja, sovittuja toimintatapoja ja toimii joustavasti erilaisissa työtilanteissa	noudattaa annettuja työaikoja ja sovittuja toimintatapoja ja toimii joustavasti työyhteisön erilaisissa muuttuvissa tilanteissa
	huolehtii työssä vaaditusta suoja- ja ym. vaatuksestaan	huolehtii työssä vaaditusta suoja- ja ym. vaatuksestaan	huolehtii työssä vaaditusta suoja- ja ym. vaatuksestaan
	työskentelee osana työryhmää ja erilaisten ihmisten, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta	työskentelee luontevasti osana työyhteisöään erilaisten ihmisten ja ryhmien kanssa	työskentelee luontevasti osana työyhteisöään erilaisten ihmisten ja ryhmien kanssa ja esittää kehittämissideita työyhteisön ja -ryhmän käyttöön

9.2.2. Liikunta 1-2 osp

Tavoitteet

Tanssialan perustutkinnon ammatillisiin opintoihin sisältyy suuri määrä tavoitteellista, fyysisesti ja henkisesti haastavaa liikuntaa. Myös kehonhuollon opinnot käsittelevät liikkumiseen ja tanssijan työkyvyn säilyttämiseen ja parantamiseen liittyviä asioita. Tästä syystä Balettioppilaitoksen liikunnan opintojen tavoitteet ja sisällöt painottuvat ennen kaikkea monipuolisten liikuntakokemusten esittelyyn ja harjoitteluun. Tavoitteena on, että opiskelijalle syntyy positiivinen käsitys eri liikuntatapojen mahdollisuuksista henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin tukena ja ammatillisen kehityksen edistäjänä.

Balettioppilaitoksen liikunnan opinnot pyrkivät purkamaan tavoitteellisen tanssinopiskelun lieveilmionä helposti syntyviä käsityksiä liikunnan suorituskeskeisyydestä ja kilpailuhenkisyydestä. Tavoitteena on myös korostaa liikkumisen sosiaalisia mahdollisuuksia järjestämällä opiskelijoille yhdessä liikkumisen kokemuksia vailla erityisiä paineita suorittamisesta tai menestymisestä.

Tanssijan työssä tapahtuvien tyypillisten vammojen ensiapua ja hoitoa käsittelevä opetus järjestetään kehonhuollon opintojen yhteydessä. Myös henkilökohtainen liikuntaohjelma laaditaan osana kehonhuoltoa. Muu ensiapukoulutus järjestetään liikunnan opintojen yhteydessä.

Arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
1.Fyysisen toimintakyvyn tukeminen ja vahvistaminen	käyttää liikunnan harrastamiseen tarvittavia perustaitoja pitää ohjattuna yllä fyysistä toimintakykyään	käyttää liikunnan harrastamiseen tarvittavia perustaitoja monipuolisesti pitää yllä fyysistä toimintakykyään	käyttää liikunnan harrastamiseen tarvittavia perustaitoja ja liikunnan lajitaitoja monipuolisesti seuraa, arvioi ja pitää yllä fyysistä toimintakykyään
2.Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitäminen ja edistäminen liikunnan avulla	ymmärtää ohjattuna liikunnan merkityksen fyysiselle, psyykkiselle ja sosiaaliselle hyvinvoinnille	ymmärtää liikunnan merkityksen omalle fyysiselle, psyykkiselle ja sosiaaliselle hyvinvoinnilleen	ymmärtää liikunnan merkityksen fyysiselle, psyykkiselle ja sosiaaliselle hyvinvoinnille
3.Vuorovaikutus ja yhteistyö	osallistuu liikuntatilanteisiin annettujen ohjeiden mukaan sekä noudattaa reilun pelin periaatteita	osallistuu liikuntatilanteisiin aktiivisesti reilun pelin periaatteita noudattaen	osallistuu liikuntatilanteisiin aktiivisesti edistään reilun pelin periaatteita
4.Terveysten, turvallisuuden sekä toimintakyvyn huomioon ottaminen	noudattaa yleensä turvallisuutta liikunnassa.	toimii liikuntatilanteissa turvallisesti sekä itsenäisesti että ryhmässä.	edistää toiminnallaan ryhmän turvallisuutta.
	tuo esille minkälaisilla toimenpiteillä edellä mainittuja asioita voidaan edistää, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta	tuo esille asioita ja pohtii, minkälaisilla toimenpiteillä edellä mainittuja asioita voidaan edistää	arvioi, minkälaisilla toimenpiteillä edellä mainittuja asioita voidaan edistää
5.Oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen	toimii opiskelijaryhmän jäsenenä hyvinvointia edistävästi ja osallistuu opiskelijoille järjestettyihin liikunta- ja muihin tapahtumiin sekä tilaisuuksiin	toimii aktiivisesti opiskelijaryhmän jäsenenä hyvinvointia edistävästi sekä suunnittelevasti, osallistuu opiskelijoiden järjestämiin liikunta- ja muihin tapahtumiin sekä tilaisuuksiin	toimii aktiivisesti opiskelijaryhmän jäsenenä sekä suunnittelee ja osallistuu opiskelijoiden järjestämiin liikunta- ja muihin tapahtumiin ja tilaisuuksiin

6. Terveyden, turvallisuuden ja työkyvyn huomioon ottaminen	toimii sovittujen terveyttä ja turvallisuutta edistävien toimintaohjeiden mukaisesti, mutta tarvitsee ajoittain ohjeita	toimii sovittujen terveyttä ja turvallisuutta edistävien toimintaohjeiden mukaisesti yhteistyössä muiden kanssa	toimii sovittujen terveyttä ja turvallisuutta edistävien toimintaohjeiden mukaisesti yhteistyössä muiden kanssa ja arvioi toimintatapojen kehittämistarpeita
7. Tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun antaminen sekä ergonominen toimiminen	ennakoi mahdollisia tapaturmariskejä liikuntatilanteissa	ehkäisee toiminnallaan liikuntaturmien syntymistä	toimii huolellisesti ja ennalta ehkäisee liikuntatapaturmien syntymistä
	osaa hakea ja antaa ensiapua tavallisimmissa ensiapua vaativissa tilanteissa	osaa hakea ja antaa ensiapua	osaa hakea ja antaa ensiapua
	ottaa toiminnassaan huomioon oman ammatin kuormittavuustekijät ja toimii ergonomisesti	ottaa toiminnassaan huomioon oman ammatin kuormittavuustekijät ja toimii ergonomisesti	ottaa toiminnassaan huomioon oman ammatin kuormittavuustekijät ja työskentelee erilaisissa ympäristöissä ergonomisesti

9.2.3 Taide ja kulttuuri 0-3 osp

Tavoitteet

Opiskelija

- osaa tunnistaa taiteen ja kulttuurin eri ilmenemismuotoja ja hyödyntää niitä osana omaa ammattitaitoaan
- osaa tutkia, ilmaista ja tulkita tanssin kentän kulttuurista todellisuutta ja ilmentää sitä oman alansa keinoin
- osaa arvioida ja soveltaa monimuotoista suomalaista kulttuuriperintöä ja tanssin alan vakiintuneita käytäntöjä
- osaa noudattaa kulttuurisesti kestävästä kehityksen periaatteita ja ymmärtää valintojensa kulttuuriset vaikutukset
- osaa kehittää taiteelle ominaisten esittämisen tapojen ja materiaalien, oman ilmaisun, suunnitteluprosessien, palvelu- ja tuotemuotoilun ja estetiikan tuntemustaan tanssin alalla ja soveltaa hankkimaansa taiteen ja kulttuurin osaamistaan omassa työssään.

ARVIOINNIN KOHTEET

Taiteen ja kulttuurin tunnistaminen ja hyödyntäminen	
Kiitettävä K3	• uudistaa oppilaitoksen kulttuuria hyödyntämällä taiteen lähestymistapoja tai osallistumalla yhteisten tapahtumien järjestämiseen
Hyvä H2	• ylläpitää oppilaitoksen kulttuuria, ja sen esteettistä ilmettä sekä osallistuu jonkun tapahtuman järjestämiseen
Tyydyttävä T1	• osallistuu taide- ja kulttuuritapahtumiin
Oma tuottaminen ja tulkitseminen	
Kiitettävä K3	• suunnittelee, kehittää, toteuttaa ja arvioi kokemuksiaan ja tutkimuksiaan esittävän teoksen
Hyvä H2	• suunnittelee, toteuttaa ja arvioi ajatuksiaan, kokemuksiaan ja tutkimuksiaan esittävän teoksen
Tyydyttävä T1	• osallistuu ohjattuna ajatuksiaan ja kokemuksiaan esittävän teoksen toteuttamiseen ja tulkintaan
Kulttuuriperinnön soveltaminen	
Kiitettävä K3	• kehittää kulttuuriperintöä tuottamalla siihen omaan ideointiin ja arviointiin perustuvaa uutta sisältöä
Hyvä H2	• välittää eteenpäin kulttuuriperintöä hyödyntämällä sitä aktiivisesti omassa tuottamisessa ja toiminnassa
Tyydyttävä T1	• tunnistaa monimuotoista kulttuuriperintöä ja käyttää sitä omassa tuottamisessa ja toiminnassa

10. VAPAASTI VALITTAVAT TUTKINNON OSAT 10 osp

Opiskelija sisällyttää tutkintoonsa 10 opintoviikkoa vapaasti valittavia tutkinnon osia, joiden tavoitteet ja arviointi sisällytetään opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan. Balettioppilaitos järjestää vuosittain järjestämissuunnitelman mukaisia vapaasti valittavia opintoja, joiden sisällöt ja tavoitteet määritellään kursseittain. Mikäli opiskelija tähtää ylioppilastutkintoon tai lukion päättötodistuksen saamiseen, on syytä harkita ainakin osan vapaasti valittavista opinnoista suorittamista lukio-opintoina valitsemalla tätä tavoitetta vastaavia opintoja Eiran aikuislukiosta.

Koska vapaasti valittavat opinnot ovat usein sellaisia, joista ei arvosanaa ole annettu, Balettioppilaitos hyväksyy nämä opinnot todistukseen pääsääntöisesti ilman arvosanaa. Mikäli opiskelija haluaa näistä opinnoista arvosanan, osaaminen todetaan näytöllä.

Vapaasti valittavat tutkinnon osat tukevat tutkinnon ammattitaitovaatimuksia ja osaamistavoitteita ja ne voivat koostua yhdestä tai useammasta tutkinnon osasta. Nämä opinnot voivat olla:

Ammatillisia tutkinnon osia

Tämä voi sisältää ammatillisia tutkinnon osia oman tai jonkin muun koulutusalan ammatillisista perustutkinnoista, ammattitutkinnoista tai erikoisammattitutkinnoista.

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia

Tämä voi sisältää työelämän alueellisten ja paikallisten ammattitaitovaatimusten ja opiskelijan ammattitaidon syventämistarpeiden mukaisia tutkinnon osia, joiden tulee vastata laajemmin paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin kuin pelkästään yhden yrityksen tarpeisiin. Nämä tutkinnon osat nimetään työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja niille määritellään laajuus osaamispisteinä. Lisäksi määritellään tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset, osaamisen arviointi ja ammattitaidon osoittamistavat Opetushallituksen määräyksen (Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteet ja arvosanojen muuntaminen ammatillisessa peruskoulutuksessa 10/011/2016) liitteessä olevan arviointitaulukon mukaisesti.

Yhteisiä tutkinnon osia tai lukio-opintoja

Tämä voi sisältää ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai niiden osien osa-alueita tai **lukio-opintoja**, jotka toteutetaan lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Jatko-opintovalmiuksia tai ammatillista kehittymistä tukevia opintoja

Tämä voi sisältää jatko-opintovalmiuksia tai ammatillista kehittymistä tukevia tutkinnon osia. Nämä tutkinnon osat nimetään ja niille määritellään laajuus osaamispisteinä. Lisäksi määritellään tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset, osaamisen arviointi ja ammattitaidon osoittamistavat tai osaamistavoitteet ja osaamisen arviointi Opetushallituksen määräyksen (Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteet ja arvosanojen muuntaminen ammatillisessa peruskoulutuksessa 93/011/2014) liitteessä olevan arviointitaulukon mukaisesti.

Työkokemuksen kautta hankittuun osaamiseen perustuvia yksilöllisiä tutkinnon osia

Työkokemuksen kautta hankittuun osaamiseen perustuvat yksilölliset tutkinnon osat voivat olla oman tai muiden alojen työssä, itsenäisessä ammatin harjoittamisessa tai yrittämisessä hankittua osaamista. Nämä tutkinnon osat nimetään ja niille määritellään laajuus.

TUTKINTOA YKSILÖLLISESTI LAAJENTAVAT TUTKINNON OSAT AMMATILISESSA PERUSKOULUTUKSESSA

Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelija voi yksilöllisesti sisällyttää perustutkintoonsa enemmän tutkinnon osia, jos se on tarpeellista työelämän alakohtaisten tai paikallisten ammattitaitovaatimusten tai opiskelijan ammattitaidon syventämisen kannalta. Ne voivat olla ammatillisia tutkinnon osia tai paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia.

11. TANSSIALAN PERUSTUTKINTO NÄYTTÖTUTKINTONA

Tanssialalla perustutkinnon voi suorittaa myös **näyttötutkintona**. Balettioppilaitos järjestää näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta ja näyttötutkintoja tarpeen mukaan. Valmistavaan koulutukseen hyväksytyt opiskelijat osallistuu ammatilliseen opetukseen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti, osallistuu näyttötilaisuuksiin ja saa hyväksytystä suorituksesta *tutkintotoimikunnan* myöntämän tutkintotodistuksen. Tutkinnon osan tai osien suorittamisesta tutkintotoimikunta antaa todistuksen näyttötutkintoon osallistuvan sitä pyytäessä. Todistukset allekirjoittavat tutkintolautakunnan puheenjohtaja ja Balettioppilaitoksen rehtori.

11.1 Arviointi ja aiemmin osoitettu osaaminen

Näyttötutkinnossa tutkinnon suorittaja näyttää osaamisensa tutkinnon perusteiden mukaisissa ammattitaitovaatimuksissa, ja arvioinnissa käytetään tutkinnon perusteissa määriteltyjä arviointikriteerejä. Mikäli tutkinnon suorittajalla on luotettavia selvityksiä aikaisemmin osoitetusta osaamisesta, arvioijat arvioivat niiden vastaavuuden näyttötutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksiin. Arvioijat ehdottavat dokumentin tutkintotoimikunnalle tunnustettavaksi osaksi näyttötutkinnon suoritusta. Lopullisen päätöksen aiemmin osoitetun ja luotettavasti selvitetyn osaamisen tunnustamisesta tekee tutkintotoimikunta. Arviointiin tyytymätön tutkinnon suorittaja voi 14 päivän määräajan puitteissa kirjallisesti pyytää arvioinnin oikaisua tutkintotoimikunnalta.

11.2 Näyttötutkinnon rakenne Suomen Kansallisoopperan balettioppilaitoksessa

AMMATILLISET TUTKINNON OSAT

KAIKILLE PAKOLLISET TUTKINNON OSAT

1. Tanssijan työhön valmistautuminen
2. Tanssijan työssä toimiminen

KAIKILLE VALINNAISET TUTKINNON OSAT

3. Kehonhallinta tanssijan työssä
4. Tanssiohjelmiston harjoittelu ja esittäminen
5. Taiteellinen työskentely

11.3 Tutkinnon osien suorittaminen näyttötutkintona

Tutkinnon suorittaja suorittaa osat Tanssijan työhön valmistautuminen, Tanssijan työssä toimiminen, Kehonhallinta tanssija työssä ja tanssiohjelmiston harjoittelu ja esittäminen samojen ammattitaitovaatimusten ja arviointikriteerien mukaan kuin opetussuunnitelmaperusteisen tutkinnon suorittaja. Näyttötutkinnon tehtävät ovat mahdollisuuksien mukaan samat tai samankaltaiset kuin ammattiosaamisen näytöissä. Osan Taiteellinen työskentely tutkinnon suorittaja tekee seuraavasti:

Taiteellinen työskentely:

Ammattitaitovaatimusten sisältö

Opiskelija

- tekee itsenäisen taiteellisen työn
- käyttää tanssin tekemiseen liittyviä teorioita, malleja ja käytännön harjoituksia
- kuvaa työtään ja oppimistaan esimerkiksi *oppimispäiväkirjassa*
- pohtii omaan taiteelliseen kasvuunsa liittyviä tekijöitä
- löytää taiteellisen työnsä edellyttämät tiedot ja sopivat yhteistyökumppanit
- toimii rakentavassa vuorovaikutuksessa mahdollisen työryhmän jäsenten kanssa.

Arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työskentely prosessin hallinta	tekee taiteellisen työn mutta tarvitsee ajoittain runsaasti ohjausta	tekee itsenäisen taiteellisen työn	tekee itsenäisen taiteellisesti eheän työn
Aloitekyky ja yrittäjäyys	etsii ohjattuna taiteellisen työnsä edellyttämät sopivat yhteistyötahot	etsii taiteellisen työnsä edellyttämät sopivat yhteistyötahot	etsii taiteellisen työnsä edellyttämät sopivat yhteistyötahot ja toimii määrätietoisesti projektinsa onnistumiseksi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalien hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työskentelymetodien hallinta	käyttää ohjattuna tanssin tekemiseen liittyviä työkaluja ja metodeja	käyttää tanssin tekemiseen liittyviä työkaluja ja metodeja	käyttää luovasti ja tuloksellisesti tanssin tekemiseen liittyviä työkaluja ja metodeja
Tiedonhankinta	etsii taiteellisen työnsä edellyttämää taustatietoa	etsii ja käyttää taiteellisen työnsä edellyttämää taustatietoa	etsii, yhdistelee ja käyttää luovasti taiteellisen työnsä edellyttämää taustatietoa

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työnperustana oleva tiedonhallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Tanssin tekemisen teoreettisten työkalujen hallinta	käyttää ohjattuna tanssin tekemiseen liittyviä teorioita ja malleja	käyttää tanssin tekemiseen liittyviä teorioita ja malleja	käyttää ja soveltaa tanssin tekemiseen liittyviä teorioita ja malleja monipuolisesti
Kirjalliset valmiudet	kuvaava kirjallisesti tanssin tekemisen prosesseja	kuvaava ja arvioi kirjallisesti tanssin tekemisen prosesseja	kuvaava, analysoi ja arvioi kirjallisesti tanssin tekemisen prosesseja

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	pohtii taiteelliseen kasvuun liittyviä tekijöitä yhteistyössä työryhmän jäsenten kanssa	pohtii taiteelliseen kasvuunsa liittyviä tekijöitä	
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä	toimii luontevasti ja rakentavasti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä	toimii luontevasti, rakentavasti, oma-aloitteisesti ja tuloksellisesti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä.

Näyttötehtävä

Tutkinnon suorittaja valmistaa *oman koreografisen työn* sekä kuvaava työskentelyprosessia *kirjallisesti työskentelypäiväkirjassa*.

12. OPPILAITOKSEN ARVIOINTI

Balettioppilaitoksen oppilaitosarvioinnin tavoitteena on kehittää oppilaitoksen toimintaa. Arvioinnin avulla etsitään keinoja vahvuuksien tukemiseen ja ratkaisumalleja ongelmien tai heikkouksien korjaamiseen.

Oppilaitoksen itsearvioinnin välineinä käytetään

- säännöllisesti toistuvia johtoryhmän ja johtokunnan kokouksia.
- säännöllisesti toistuvia toimistohenkilökunnan kokouksia.
- säännöllisesti toistuvia henkilökunnan kokouksia.
- vuosittaisia henkilökunnan kehityskeskusteluja.
- asiakas- ja henkilökuntakyselyjä
- Suomen Kansallisoopperan työhyvinvointikyselyä.
- näytetunteja, ammattiosaamisen näyttöjä, kilpailutoimintaa ja esitystuotantoja
- kirjanpidon, tilinpäätöksen ja tilastojen tuottamaa tietoa.

